

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Tractatus aliquot in libr. de generatione et corruptione -
Cod. Ettenheim-Münster 163**

Dilingae, 1624

Pars I.

[urn:nbn:de:bsz:31-114256](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114256)

§ Tract VII Part 1 sect 1.

sine quo tñ esse n̄ potest. Quod porro tractu
de actu 2.° tabulari dicitur et voluit de actibus
primis, qui sint habitus supernaturales, à quibus divi-
nitas inferiori efficienter procedant actus secun-
darii, unde id ipsum aperit hab. de actibus

Quaestio

primis, qui sunt p̄ia, à quibus actus in natura
tam et p̄bia proceduntur. Si quaeras hor-
loco utrum in aia sit actus primus ut n̄
secundu n̄ involvat actu' p̄bia, sed et alijs
concludat, eo quod si opatione careat, sicut fieri
bitur de uris serpentibus, et similibus anima-

Solutio

libus, quae tempore hyemis in cavernis, sicut con-
sopita cessare aia ab di opatione. Et ad hoc ut
aia dicatur actus p̄ satis esse, quod distinguit
a secundo, de animalibus a illis aia ea tempore
hyemis saltem nutrire humoribus suis viscosis,
quos multos hnt, alioq; n̄ cessare ab di opatione,
nisi forte de mescis, quae p̄p̄ta obstaculantes
vel et mortuae n̄ nimis tabulatae latitant

Obiecto

aliud dicendum sit. Dicitur de actibus dicitur 4.° n̄. quae
de aia esse inseparabiles à corpore, eo quod
sint actus ipsius, quae vero separabiles, eo

Solutio

quod non sint actus, qualis ut aia intellectualia.
1.° saltem n̄ in aia est actus. Et ad hoc loqui de
diversis partibus anima 4.° quas partes n̄ illic
sunt vegetativa sensitiva, sed potestati
eas, quae sunt divisa p̄ia, n̄ igitur negat aia
intellectiva esse actu' corporis, sed tñ p̄ia eius,
p̄ia illi, q n̄ e p̄ia organica sicut consensus.

Quomodo Definiatur Anima? 9

Porro anima separata nihilominus est actus, sive
n' actus, n' est n. de essentia actus et licet
actuali conjunctione cum p'ia, sed sufficit ei
habere naturalem inclinationem ad illa, q' q'da' est in
state separationis n' omittitur, unde sicut anima
ad hanc rationem forma, ita et habebit rationem
actus primi, et excludentur forma h' n' sepa-
rata ut angeli, q' n' dicitur respectu ad materiam
informandam sed habetur parvi actus. Si n' de
functione est corporis naturalis organici, q' n' su-
perintelligunt alig' noies corporis materiae infor-
matae ab anima, ita ut anima n' sit actus primus organici
adhaerens, sed intrinsece constituens corpus, inter
quos s. post. alig' a. materiae organicae, seu sup-
partialibus instructa, sine anima utriusq' sano. dicit
se, sed ex mente artis n' accipiendum esse corpus
et distinctum ab anima, quandoquidem habet esse
substantivum anima, et animal componitur ex corpore et
anima, sicut oculus componitur ex pupilla et
visu, quae sunt utiq' distincta, nec refert, quod
e. ro. h' opponitur, cuius corporis actus sit
anima dicatur n' a. quod abiecit animam
p'ia existens et vivat, sed quod h'c, sensus n. n'
est, quod intelligatur h'c corpus ut includat anima
sed n' ut excludens, a quoq' tale sit, et si actu
anima habeat, ut notat Mand. unde cum corpus mor-
tuum quod abiecit anima simul et contractus p'ia
natione, n' pot' illud anima informare. Sed Dices

Obentio

Tract VI Part I Sect I

Solutio

corpus hic intellectus debet esse organicus n'a.
 est organum sine anima cui oculus sine anima
 n' sit oculus ut habetur t. 9. §. 1. et si oculus sine
 anima n' sit oculus et organum oculo perfecti in
 aliquo t'n modo, oculus in. hic n' significat se,
 cuius instrumentum, sed instrumentum air tute agendi
 prout dicitur, scilicet a. instrumentum ad distinctio
 rei oculi sic accepti appellat pupilla, dicitur
 aut oculus esse compositus ex pupilla, et visa
 t. 10. tametsi t. 9. agni coram usurpat oculum
 semel pro sola pupilla, seu instrumentum cui
 ait, oculus esse materia, seu sicut visus, semel pro
 toto composito dicitur aut oculus sine anima n' esse
 oculus, cui t'n materia et sicut remaneat sublata
 forma, quare in definitione intelligitur in
 corpus subtile, quod sufficienter tale fit per
 formas partiales, unde materia et sicut anima
 h' partes heterogeneas, talia varia instru-
 menta, actionum vitalium, dicitur corpus or-
 ganicum: ceterum in ratione organi, quae in
 duplici includitur dispositione, nimirum sub-
 stantiales forme partiales, et accidentales de-
 bilitati temperamenti magnitudinis figurae q'
 e' nota corporis naturalis medicinali, unde melius
 est discernere a corpore Mathematico, quod
 quidem abstrahit a qualitatibus, hinc a. ut
 iam supra quoque dictum est n' colligitur sicut
 partiales esse de essentia u: g' hinc ita ut res

Quomodo aia definiatur * 11

divinitus pot aia soli mae prima uniri p[er] h[oc]
n[on] n[on] d[icitur] in definitione, quod quod aia sit talis
actus, qui corpus organicu[m] ex sua n[on]a potest
sine habeat actu, sicut n[on] ab ip[s]a n[on] aia separa
ta n[on] est aia, et ip[s]a quoq[ue] dispositio acci
dentales forent esse h[om]i, sine his n[on] n[on] sunt orga
na, si n[on] oculus abiectione qualitate[m] destitueretur
n[on] est aptus videri, ut fit in caecis. Dicitur h[ic] ite
m si sic partiales n[on] sunt de essentia aientis
sed qualibet pars h[om]i, puta si situs, vel auri
erit homo, nihil n[on] aliud deest, quod calore sic
partiales, sed hoc e[st] absurdum. Et utroquid[em] em
primis argumentis contra eos saltem q[ui] et nobis
admittunt formas partiales, n[on] si ob de
fectu[m] d[icitur] ut formam partialem essentia[m]
aliud h[om]i, digitus vel auris n[on] e[st] homo, sed illa
partes, quae continent omnes formas partiales esse
fiales n[on] q[ui] cerebrum et cor erant homo, quod e[st]
aqueo absurdum; deinde negatur sequella, n[on]
n[on] car digitus vel auris n[on] dicitur homo p[ro]p
ter
ad, quae alibi d[icitur] de sup[er]o e[ss]e potest
ex un[um] modoq[ue] loquendi, licet n[on] organizatio n[on]
sit de essentia h[om]i, t[ame]n no[m]i[n]e h[om]i e[st] significat[um]
sicut ophalatio estiter e[st] terra, cor t[ame]n usque
h[om]i n[on] d[icitur] terra, n[on] n[on] h[om]i dispositio[n]e, quae
audito no[m]i[n]e terra concipimus. dicitur 3.
Potentia vitam habentis, ubi n[on] indicat

Alia obiectio

Solutio

Caro d[icitur] e[ss]e
pot[entia] vitam
habentis

12 Tract VII Part 1 Sect 1

non condicio corporis organici, sed tñ clarius
 applicatur quod sit organicus, s. a. ut de vita
 alia quidem substantialis, quae est anima, radix po-
 tentiarum, et operationum vitalium, alia vero acci-
 dentalis, quae est ipsa operatio vitalis, cuius illa
 substantialis sit radicale principium, atq; hoc potius
 accipitur in definitione uti colligimus
 in Arto t. 3. cuius autem vita seu appellatio nutri-
 tiva accubiores sunt hic, qui putant Artem
 utringere vitam tantummodo ad actiones aia
 vegetantij, cui proprietas proprie et peculi-
 ariter vita tribuatur, quod sic fundamēto
 quoddam, et foris vita, sine qua consistere nequeat
 vita sensitiva, vel intellectiva, sed ut ut esse
 opus habet fructu acceptione, licet exemplum uterum
 utalerit i vegetativa alias vita eo sumitur

Vita subter aprout competit omnibus, quae habent actiones
 posse habet tales, quales via vivencia, ut intellectio, volu-
 tate, qualis tionem, quo modo et hinc et angeliqueque dicit
 hactenus vivaces et Lep. 1. 6. de perfectione divin. o. s.
 notat vitam Deo maxime tribui ratione, intelli-
 gentia, et sapia, ubi haec sit prima, et suprema
 vita, seu vitalis operatio a qua omnia alia vita pro-
 cedunt, a sapia n. manant amor q. haec a caetera
 omnia sunt condita et formata.

Sonae to-
 ting defini-
 tionis

Notatio De definitione Arto iam appli-
 cata hic fore sententia esse sic animas i sua substantia

Quomodo definiatur Anima 13

quae habet propriam virtutem respectu corporis, ne
facile variis instrumentis ad experientias quatuor
res vitales instructas, et ex anima proprio ac tali
corpore fit, ut per se, unum. n. se ita hinc ut aliter
alterum ut possit, sicut fit anima per accidentem ex
cra et figura. Hinc etiam potest anima esse essentialis
tam rationem animati, sicut oculi visus est aqua d
dilectio potest videndi, sine qua non esset oculus, nisi et qui
voco in hoc lapide. potest quaedam definitio non esse
quiddam animal cui datur per unum genus et differe
ntias essentialis, utrum a. univocae conveniat omnibus
animabus contrahentibus, aliqui negat, eo quod anima
rationalis tam sit forma assistens, ut a. informans, aut
si sit informans, ut intellectiva, sed tam ut sen
sitiva et vegetativa, sed verius est, et fidei catho
lica magis conveniant, sed hoc quoque definitio
rationis

Conclusio I Anima est principium <sup>Alia defi
nitio sua</sup>
quo primum vivimus, sentimus, move
mur, et intelligimus. Haec est posterior defi
nitio Art. 1. 2. 4. et hoc fere modo probatur
per hoc. n. recte describitur anima per quod ab aliis
formis distinguitur, sed distinctio per actio
nes vitales, quae per se recte describitur.

Notatio I In hac definitione anima est
Principium quo primum excludit itaque <sup>quid dicitur
proprium
quo primum</sup>
solum potest accidentales, et primum materiae

14 Tract VII Part I Sect I

qua quidem et conveniunt ad operandas opatio-
 nes accidentales, sed non nisi aia supposita, adeoque non
 primo. Dicitur etiam: Vivimus, sentimus, Intelli-
 gimus, movemur. Haec particula difficultatem
 faciunt de definitio, aliqui enim putant sola aia
 rationalia definiiri cum sola collectiva sit propriu
 omnium istarum et operationum, sed contra. Ratio cui pro-
 posita erat, aliter nunc describere aia, quam quod
 aliorum faciente in genere definirat. Alii dicunt aia defini-
 ri in eo copulata. Et enim pro vel ut sensus
 ut aia est vel qua vivimus, vel qua sentimus,
 aliorum qua in tota opposita. Alii accipiunt distributive
 quasi dicatur: Ita est aia, qua vivimus, et illa est
 anima, qua sentimus, et illa est aia, qua movemur:
 sed Arbes cum adiecit particula movemur non
 voluit distincta aia species significare. Alii fa-
 ciunt et faciunt definitiones per modum unius conglu-
 batione, quae postea sic singulis applicanda, hoc modo
 anima vegetativa est, quae sensum vivit, anima sen-
 sitiva, quae vivit et sentit, aia intellectiva
 quae vivit, sentit et intelligitur, sed hoc
 negligitur particula movemur quae est appropie-
 aliorum. Arbes. Alii dant sensum quaedam conditionatum ut
 Manu. Dant. Rab. in hoc modo aia est propriu
 quo vivimus, si vivimus, quo sentimus, si sentimus, po-
 sed non in posse accommodari opposita speciebus sin-
 gulis aia, cum haec definitio generis debeat etiam in
 speciebus verificari, si corpus sit substantia corporea

Pro 2 movemur,
 sentimus in,
 intelligimus pro
 et movemur.

sententia quo
 rationalia haec
 re

aliorum

aliorum

aliorum

Quomodo definiatur Anima? 15

Et vivens erit talis substantia, si aial ut vivens sen-
sitivus et hoc erit, et tñ n̄ recte dicere, anima
arboris est per quā sentimus, si sentimus id, per
quā sentimus, qui sentimus. Alij animā aiant in aliorū
genera definire in suppositiones simplici & eas tñ
specie contracta, hoc sensu aia ē principia
quā in varias species contracta animata aliqua
dicunt, a liquas sentit p̄ vel ō principia sub se
comprehendens aia, quā sequamur, quā sentimus
n̄ n̄ apparet quomodo aia famatur in suppositae
simplici in genere, si n̄ accipiat tñ p̄ in medio
suo significato, sed ē prout ē contracta ad sp̄s:
deinde n̄ in artē voluiffe describere aia prout
est ad species contracta, sed ponat in definitione
quatuor membra, n̄ a. sint quatuor species aia
et infra declaratur, dicit in quo movemur
intelligendo motus progressivus, cuius principia n̄
est distincta aia sp̄s ē sentitiva vel ergo in
gatio quādam commissa, dicit idē bis positū, vel n̄
voluit definire animā solam cū respectu ad sp̄s,
sed potius ad operationes separabiles, ex quibus
deinde colligitur quaternarius animatorum
quare dicit commodē posu- n̄ aia ab hile in cor substantia idē
sp̄s definita ita tñ ut accipiat n̄ tñ quoad
quantitatem suā, sed ē quoad integritatem, in quā
inest oibus speciebus collectivē sumptis, ut sit sensus explicatio defi-
nitionis animā in cor, sive in genere sumpta in suis spe-
ciebus oibus collectivē acceptis harū ē n̄ plus
n̄ operationū separabilis sp̄s principium.

Tract VIII Part I Sect 1

Ex his pt tradita definitio n^o esse estim
 ut definitio n^o quanta, et declaratio n^o dia
 sine definitur per species, quae talia n^o inferio
 res n^o sunt de essentia superioris sine opatione,
 quae consequuntur essentiam. coniungit a. Ariles
 hanc definitionem cu^o priori, et dicit priorem
 secundum declarare quae sit essentia anima, hanc
 vero afferre causam finalem, e. n. triplex genus de
 finitionu^o, quoru^o unu^o quidem assignat rationem
 formalem scilicet ut cu^o dicitur Eclipsis Luna e prima
 laminis p^o quadratura rectanguli altera parte
 longioris e assignat quadrati aequale spatium
 comprehendens. Altera dat causam scilicet ut Eclipsis
 est interpositio Terra inter Solem et Lunam qua
 draturam rectanguli est intermedia media propor
 tionalis. s. linea, quae maior et minor latus re
 ctanguli mediam, sicut proportione, ut maior
 latus ad illam se habeat, sicut ipsa ad minus,
 quod fit cu^o duo latera in directum iunguntur
 et ducto super ea semicirculo delineatur per
 perpendicularis a circumferentia semicirculi ad
 punctu^o coniunctionis lateru^o hanc. n. perpendicu
 laris est media proportionalis ut hic (Lae. b. b.
 Euclid. prop. 13. et si per tales lineas constituat
 quadratam tantundem spatij comprehendet, quod
 est prius rectangulu^o. 3° genus definitionis
 hic et ratione formale, et causam, adeoq^{ue} medium,
 et conclusionem Demonstrationis dicitur l. 2. poster.

Quomodo Definiatur Anima? 17

Arabit. Demonstratio positioes differens, quae post
 indiget collocacione tione, ut fiat syllogismus
 demonstrativus, unde prior definitio p posteriori
 sic sibi op ias finali, sed quo primo uininas,
 sentimus, mouemur, et intelligimus i actus
 primus corporis naturalis organici, sed actus talis
 q. licet prior in his definitionibus ponatur
 uocabula actus et principii, quae sunt alioq
 analogo, tñ cu certo modo restringatur ad actus
 primus, et principii primus, et actus formalis sub
 stantiale commode defendi se definitiones esse
 uincas, neq, ias actus, aut principii formaliter
 includitur in difficultate contrahentibus acta.

Notatio & arbor quae definitione colli Quatuor
 quae quatuor esse genera finis gradus anima ^{genera ani-}
 tora uidelicet vegetatiua, sensitiva, loca ^{datorum.}
 motiva, et intellectiua, uerū cu animatio
 et sic constituantur q acta, tria a. tñ sunt ge-
 nera animarū uidentur et tria tñ debent
 esse genera animatorū, tot n. sunt constituta
 quot sunt constituta, sicut tot sunt u. q. q.
 nera coloratorū, quot sunt genera coloratorū.
 L. 2. de aia disp. 1. q. 6. respondet ueritas
 tria debent esse genera animatorū si summa
 nus genera animatorū ab essentiali differentiā
 constitutiva, arbor a. n. ita summa, sed non
 animatorū intelligitur illa, in quibus pot et opaco ^{Tria sunt}
 anima sunt separabiles, id est, plura genera ani- ^{animatorū}
 matorū, quot animarū significari, porro et tria ^{genera}
 animarū, et quatuor animatorū genera ferolant ^{sub. tria}
 tñ esse acta

Tract VII Part I Sect I

philosophi, de prima parte sic fieri retrocinatus Rub.
 1. x. de aia s. de pluralit. animarum, et ani-
 matorum q. i. n. 10. aia op sua propria ratio
 habet esse proprium internum et radicale vitalis
 operationis sed tribus tm modis utilibus e tales prin-
 cipio, qo tres sunt tm animarum genera, amor

gradus 1us
 vegetativus.

1us p^{ri}ncipio, qo p^{ri}ncipio modali qm aia e internum et radicale
 principio operationis vitalis n^o p^{ri}ncipio modali cognitivis
 sed p^{ri}ncipio modali in aia, ad conservanda, nutrienda
 et augenda vita, et hic quidam similis e modo opandi
 in animatorum in eo quod fit sine ulla cognitione,

gradus 2us
 sensitivus

2us p^{ri}ncipio, qo p^{ri}ncipio modali qm aia e internum et radicale
 principio operationis vitalis p^{ri}ncipio modali cognitivis
 imperfecta s. sensitivis, vel talem cognitionem sensi-
 tivam consequens, ut e actus appetitus sensitivi,
 atq. et motus progressivus, unde habetur altera

gradus 3us
 animatus.

3us p^{ri}ncipio, qo p^{ri}ncipio modali qm aia e internum et radicale
 principio operationis vitalis p^{ri}ncipio modali cognitivis
 nis n^o elicita p^{ri}ncipio modali ab organo corporis
 nec a qda in eo existente in mediate, sed in aia
 inhaerente, et hic modus opandi e aia rationalis,

suble statu
 de modo 3^{pl}
 in aia rationalis

proindeq. fit 3us quoddam genus. Alij defamant
 hunc numerum aliter op modo triplici in mate-
 rialitate sive elevationis supra mat^{er}iam n^o opan-
 do, qua quidem aia superat reliquas fias p^{ri}ncipio
 ditione n. fite magis elevatur ex mat^{er}ia cu^m mat^{er}ia de-
 cat potentialitatem quanda et impetitione, fia a.

Quomodo definiatur Anima? 19

perfectioris, fua ipse inanimatorum indiget nra
et extrinsecā ad agendum ut patet ex ignis cale-
facit aqua, motus a localis earum potius aforabilis
generanti, primum a. genus anima et nobilissimum
q. rationale nec intrinsecā p. se loquendo, nec ex-
trinsecā eget nra ut patet et eha. et opari extra
omnes nraem ficut patet in aia hōis separata
sensitiva vero aia licet requirat nra in ter-
ra ut sentiat, n. h. eternal, q. p. ipse in ter-
ra ab obo. dignitas illic cognoscit, deniq.
vegetativa aia indiget q. et in aia eterna, sed
q. intro. suscipiat p. h. apparet locomotiva
h. habere diversū modū excellētia et eleva-
tionis a nra, q. n. ad 3^m modū revocari,
porro in aia rationalis et de genus quoddam
aia in h. fit minima, sp. facile, ilgitur
n. fumi h. q. d. loquē et stultia, sed lapis
re. quapiam significatiōe, reliqua a. d. a.
aia et loquē sunt genera, variet. n. sub se
sp. continent ut vegetativa, seu aia planta;
dividi adhuc potest in aia arboris, fruticis,
herba, sensitiva a. in aia leonis, equi, cō
u. s. Th. 3. p. q. 2. a. 5. ad 1^m animam
sensitivam in animalibus constituere spem
quia consideratur ut ultima fia n. a. in hō.
minibus, itaq. articol. 2. ad 2^m formam
sensitivā in brutis esse completiva species n.
a. in hōis p. nomen. species et n. fumi loquē
sed physica, pro gradu quoddam anima, hōis

20 Tract VII Part I Sect I

in gradibus positivis, tam in brutis, quam in ho-
 minibus accedat differentia quaedam inferior con-
 trahens, tunc illa differentia in brutis non desin-
 nitur in alicui gradu alio, cui non habeat
 magis immutabile operandi modum sicut habet
 rationalitas in homine. Si dicatur anima sensitiva
 est vegetativa et anima intellectiva est sensitiva
 quod ista tria genera animarum non opponuntur
 ut membra accidentia, quae sunt in bona divisione
 non distincta. Sed opponi saltem ut distincta
 membra, si anima vegetativa accipiatur, cui exclusio
 non sensitiva ut est in plantis, et sensitiva cum
 exclusione intellectiva ut est in brutis posteriori
 parte de quatuor generibus animarum sic probat
 tot sunt animarum genera, quot sunt potestates et opa-
 tiones in genere separabiles, sed huiusmodi sunt
 quatuor quae sunt in quibusdam animata sunt, quae
 sunt huiusmodi potestates et operationes vegetativa ut plantae
 quae nec sentiunt, nec progrediuntur, nec intelligunt
 sed nutriuntur et augentur quaedam sunt, quae habent
 vegetativa, et sensitiva simul non autem locomotiva
 aut intellectiva ut conchilia, et zoophita, quae
 augentur, ac sentiunt non tamen progrediuntur, aut in-
 telligunt, quaedam sunt, quae vegetantur, sentiunt,
 et locomoveantur non tamen intelligunt ut leones, ursi,
 et cetera bruta; quaedam sunt, quae et vegetantur,
 et sentiunt, et locomoveantur et intelligunt ut homo,
 licet a potestate appetitiva diversa sit a sensitiva
 non tamen constituit diversum gradum animati, cuiuslibet

obstant

solatio

Subscri-
 ptione
 Alti
 Alti

Alia sunt tamen
 Vegetativa

Alia Vegetativa
 et Sensitiva

Alia Vegetativa
 Sensitiva loco
 motiva

Alia Vegetativa
 Sensitiva et
 motiva

Quomodo definiatur Anima? 21

quibus inest sensitiva, p[ro]p[ri]a in se et appetitiva,
 et contra, adeoq[ue] n[on] sine separabilis re ipsa,
 licet item n[on] omnes sensus in quolibet animali re
 periantur, ut dicitur apud Aristotem 1. 2. de anima t. 14.
 et 23 n[on] t[ame]n faciunt diversa genera animato-
 rum, cuius ratio vel alter sensus n[on] sine genere poterit
 esse sub genere s[ed] sub sensu continetur,
 quod vero est Sophista in loco suo, cui tunc affixa
 dilatare queant p[er] augmentations nihil obstat
 & locomotiva, n[on] igitur hic solus motus progressivus, ^{in loco motivus}
 cuiusmodi habent reliqua animalia, p[ro]p[ri]a porro q[ui] ^{itaq[ue] t[ame]n motu}
 generativa tametsi sub nulla alia continetur,
 nec ulla alia p[er]petuo comitatur, q[ui]a t[ame]n eius a
 ctio e[st] potius transiens et n[on] immanens seu in ipso
 vivente recepta n[on] ita censetur op[er]atio vitalis, licet
 sit operatio vivens, adeoq[ue] n[on] facit novu[m] genus
 animatoru[m], cui Aristoteles defum[er]it hos gradus a nu-
 mero potentiaru[m], et op[er]ationu[m] vitaliu[m] separa-
 biliu[m], que in ipso vivente recipiuntur, p[ro]terqua[m]
 quod p[ro]p[ri]a generativa suo et modo conveniat
 in animalibus, ut igni cui t[ame]n animata distingu-
 debeant per eas op[er]ationes, atq[ue] p[ro]p[ri]as, quibus ab
 inanimatis discrepant; si dicat[ur] animatu[m] imme-
 diate dividitur t[ame]n in planta[m], et animal q[ui] t[ame]n
 sunt duo genera animatoru[m] & neg[ati]v[us] anim[us] n[on] p[er] solutio-
 nem immediate distribui in quatuor membra, sicut
 octonaria in duos quaternarios, et quatuor
 binarios; alii et aliter animatu[m] inmediate
 o[mn]i n[on] divisi in p[re]dicta duo membra v[er]o
 divisionis illo alio modo sumatur.

SECTIO II^a Vtrum in vno uiuente sit una tantum anima?

Disputant Auctores vtrum tñ de Hōie, unde tñ facile colligi queat quid de reliquis animatis sit conueniendū, sit uero duplex eſt quaſtio p̄. utrum ſimul ſint plures aīa, ſive in eadē parte corporis, ſive in diuerſis. 2° utrum ſaltem ſuccipere ſint plures aīa reſpondebitur conſ. habens ſequentiſ.

*quodammodo
generis.*

CONCLUSIO 3^a In Hōie ſunt et in reliquis

*In hōie ſunt
et in animalibus
reliquis uel ſunt
plures aīa*

*p̄. utrum
1°*

in hōie ſunt et in reliquis animalibus plures aīa eōſdem Philoſophorum ac Theologorum ſententia, ut S. Th. 2° 2^{ae} q. 116. c. 5. Alberti Magni. Alenſis, et aliorum apud p̄. utrum 1° quae in 8^{ae} ſynodo generali, q̄ fuit q̄. Conſtantinop. ita decreta eſt, apparet quod id temporis in tñ impietatis uenire, ut haec in hōie animas impudenter dogmatizarent, quos omnes, et ſimilia ſentientes in uota et nouiſtamentis et omnes Eclie p̄. una aīa rationale operante ſunt ſancta, et ſolis ſynodi anathematizata p̄. haec uerba ſynodi Tol. 2° de aīa c. 3. q. 7. ſuar. Greg. de Valent. putant contraria ſententiam ueroſa in fide: Conim. a. 1. 1. de Gen. c. 7. q. 21 a. 2. circa fines dicunt nec haeretica, nec temeraria eſt aīa aīanda, nec damnata ab Eclia, ſed tñ minus ſatis, et e. p̄. nequaquam deſordendam ſynodi. n. illa ſola damnata erroris Manichaeorum, qui in hōie duas aīas racionales poſuerunt,

An in vivente sit una tm. Aia; 23

informa'tem unam, et altera' assistentem, unam ^{inor. man.} ^{chaos una} ^{animam}
a pro bono facta, et altera' a pro malo. p
sed sub. de informa'te aia q. s. periculi accu-
sat, quia verba synodi videntur quaedamq; ani-
maru' pluralitatem in eodem homine damnare
voluisse. Ibi 2.º q. in Conc. Lateran. sub Juno pbr 2.º
cent. 3.º c. 1.º de nat' humana' esse constituta
ta' eo corpore, et spiritu. / aia rationali: et (le-
ment. unio' de summa Trinit. et fide Catholica
Verbu' factu' esse hoies p hoc, quod assumpserit
partes nra' nra' simul unitas, videlicet corpus,
et anima' rationales, et in symbolo S. Athan. anima'
rationales et carnes unu' esse hoies, nulla facta' na-
tura' alterius aia. 3.º Actiones vegetativa, sen-
sitive et intellectiva saepe se mutuo impediunt
in eodem hoie ut docet experientia, q. n. u. q. Ita
lrys nimiu' sunt dediti minus digerunt, et crescunt
et qui alta aliqua cogitatione lapsi, aperti no'
nunquam oculis, et auribus aliquid percipiunt, con-
tra a. vagabundi sensibus, n' possunt Audis, aut
simili rei seria vacare, q' actiones ista ab uno
quodam principio proficiuntur, quod un' sit virtu-
tis finita uni rei intentu', alteri minus accom-
dari so'. Sed sderi potest, tametsi plures essent aia'
adhuc h' operationes unius impimento futuray opa-
tionibus alterius, eo quod ad ea' intentu' actio' nra'
aia 7: q. rationali, multi spiritus vitales regunt,
q' a pharlasia infumantur, a qua' dependet
anima dum e' in corpore, proindeq; alijs anima-
bus si abeant sottrahantur, et tunc aliqua assignari

An in viuente sit tm una Aia 25

aita sensitiva et vegetativa, quod e absurdum
vel dicas deniq, aia sensitiva et vegeta
tinae conuata esse in aia rationali quae suat.
ait esse inauditum in Ecclesia quae a vegetativa
ore perire potuit. 6. aia sensitiva in homine
vel hi differentia specifica in se, vel n, si n' habet
habitu q' genat existens sine specie, si habet
ait q' homo brutum alicuius speciei, ad hanc
conclusionem sit

Notatio I Circa numeru animarum
varie errant veteres. Aliq in uno uiuente plu
res simul posuerit, Gal. n. l. 8. de usu partiu
tres in hoie aias realiter diuersas constituit, ratio
rati in cerebro, sensitiva in corde, vegetativa in
hepate: Quae a. quolib. 2. q. 2. ut refert Eoking
2. de aia. c. 1. a. 3. duas istas diuersas in
sollicitam scit et sentientem. Manichaei duas quoq,
bonam et malam, ut supra diximus, quos fuses et
futat S. Aug. de uera et falsa religione. c. 1.
et l. de duabus animabus, probari a. aia posse
pluralitas aliqua q' si n' sunt plures aia
hoie quae rationalis tu homo in generatione hois
n' producat ulla aia, eritq, imperfectior, quod sunt
aia uiuentia. 5. idel n' aduersatur sibi ipsi, sed
aia sensitiva in hoie aduersatur intellectu
ut ista experientia aliud n. suadet ratio, et aliud
uult appetitus, docetq, in ipso S. Paul. ad Gal. 5
u' ait caro conuiffit aduersus spiritum, spiritus
a. aduersus carnem, haec n. sibi inuice aduersatur
3. Aris. t. 20. docet aias ita inter se esse subordinatas

erro Galeni
aia uiuentia
numeru

error orca

Manichaeorum
error

argumentu
pra pluralitas
aia

2^m

3^m

ne posterior n' possit esse sine priora q' aia ra-
 tionalis n' pot' esse sine sensitiva et vegetativa.
 Argum. 7^m q' id quod est incorruptibile n' pot' formaliter ca-
 re alteri esse corruptibile, ut egr' esse hois sit cor-
 ruptibile n' pot' illi dari ab aia rationali, q' est in-
 corruptibilis q' debet dari ab alia, qua e' corru-
 ptibilis, adeoq' sunt plures anima, ita praedi-
 cata contradictoria n' possunt ab eade' forma
 provenire, sed aia hois conveniunt praedicta con-
 tradictoria, videlicet esse mortales et immortales,
 divisibiles, et indivisibiles, materiales, et spirituales.
 Arg. 4^m q' p' 5° in Ep'la p' ad Thymotheum. ubi cu' distin-
 ctione Spiritus et aia, ut dicitur. 2. spiritus et
 anima factum q' insinuat dixerunt in eode'
 hoie inter aia' racionales et sensitivas. 6° homo
 formaliter e' vegetativus, et sensitivus q' forma
 licet h' aia' sensitiva' et vegetativa' n' tantu'
 solus quia virtualiter in aia' rationali, sed h' ad p' h' homo n'
 potest producere, ultra aia' (de quo in infra vi-
 debimus) n' in alijs longe superaret, adeoq' perfectior
 esse, qua' cetera animalia, constare. n. pot' eis
 praestantia ex aia' immortalitate immateria-
 litate p' quam quidem aia' vivere, pot' saltem
 subto, in quo iam precellit, reliqua. n. animalia
 hoc n' possunt; deinde quis Angelus imperfectior
 dicat animalibus, tanetsi nec alius Angelus, nec
 solus q' di- alia substantia' p' se producere queat? q' d' s' n'
 nec regari aliqui maiorem absolute negant, volentes. n. eade'
 sibi repugnat, ut q' cu' in mari tempestate nate

An in Viuente sit tm̄ una aīa. 27

paſſi exerce e natiuo merus, ut vita certis, et
ſibi loce deſiderat iactura: alij a. diſtingunt
maiores idem ſibi idem ſibi n' aduergatur conceditur
ſibi diuerſa negatur, ſed aīa n' aduergatur ſibi
ſibi idem, ſed ſibi diuerſas ſiōas, operationes et obiecta
formales u: q: appetitus ſenſitiuus repugnat uoluntati
rationali, ſed iſta rāo ſibi ana' conſideratio n'
obſt repugnat ſibi ſibi alia, idem n. obiectu' fit eſſe
delectabile, et n' horreſcit, unde et probari qd, et impo-
bari; alij ſenſiq; negant minore, contrarietas n. et
eſſe, uſpectu. ſenſitiuus formalis obiecti, tametſi rāo
eiusdem naturalis dicatur qdā in ſcripturis ſibi
aduergatur naturaliter, docent n. Theologi ex fide. n. 3.
p. q. 18. a. 6. in Chriſto n' fuiſſe uoluntates con-
trarias, iſſi mortem uellet, et horreſceret uolebat
n. inquit ut a. ſabre praecipit, et hominibus
ſalutari, horrebat a. ut doloroſa, adeoq; ex diuerſis
motibus formalis, hinc ab eadem anima aliter contra-
rii n' ſunt ad appetitus ſenſitiuus propugnat obſt'
ſibi, tanquam bonu' uoluntate a. requirit idem
tanquam aliquā lege prohibita et uita rationi
diſcordantem, ſicuti ſoles aut ſolus ſibi qdā pro
ſequitur cibū ut ſapida, ſibi tactu' a. refugiant
annam. ut ualide calidū. Ad 3^m di. aīa, uita ſolus ſi.
inter ſe subordinatas eſſe, ſed quoad animatores,
quos et h' aīa. ratio nalis, licet n' ad ſint alia aīa.
Ad 4^m ſi negari maior, na' unitas, ſi qd n' ſe i' ſolatio q'
indivifiſibilis dat tñ numero ut ſit diſciſibilis, ſi
ad alia uoluntate unitate iungatur, item ſimplex
ad alia alteri ſinglici dat eſſe compositū, tametſi

ipsa simplex in se n̄ est composita, ita r̄q̄ anima
 p̄t dari composito esse corruptibile, licet ipsa sit
 incorruptibilis, quare d̄ advertendum h̄c est anima
 n̄ tm̄ dari esse composito p̄ suū esse, sed et p̄ suū
 inesse, quod quidē unionem denotat, q̄ n̄ est incorru-
 ptibilis; iam quod affert ad predicata contradi-
 ctoria n̄ ea conveniunt aīa hoīis, hoc n̄ nec a mor-
 tali, nec divigibilis, nec māali, composito a. tale
 d̄ n̄ ab aīa p̄cipue, sed partim a māa, partim
 ab unionē aīa quae est corruptibilis, divigibilis, et
 māali. Ad 3^m in sc̄pturā scripturā distinguat
 anima et spiritus n̄ quod sint duae f̄ae, sed quod
 duo habeantur officia, quae obit eadē anima, qua-
 tarus n̄ dat vita l̄i anima, quatenus a. intelligit
 d̄i spiritus ut applicat Theologi in 3. p. q. 6. a. 2.
 Ad 4^m totū considerat, n̄ et aīa rationalis ē filiter
 vegetativa, et sensitiva, aliq̄n̄ homo n̄ est unū
 uocē vivens et animal, sed quomodo tm̄ d̄ anima
 rationalis amittit, seu dividualiter vegetativa
 et sensitiva? Ita n̄ loquitur boni auctores,
 ut Tol. 2. de animā c. 3. q. 7. (art 1. p.
 q. 70. a. 3. et 5. Tho. ibidē a. 4. imo ipse
 Scotus t. 2. hoc ipso n̄ voluisse cū dixit in
 sententia contineri vegetativa, licet triangulū
 in quadrato, in quo tm̄ est p̄ia, respondet Mur.
 2° de animā disp. 1. q. 7. auctores hoc intelli-
 gentes esse n̄ de gradu anima vegetativa et
 sensitiva generice sumpto, prout abstrahit a
 māali et im̄ materiali, et formaliter contractur
 in aīa rationali, sed de specie propria aīa vege-

Objectiones
solatio

Solatio 3°

Solatio 4°

An in Viuente sit tm. vna. Aia 29

tabina et sensitua prout e maali et corrupti
bilit, sic m. n. formaliter e in rationali, sed e m.
natura, ac perfectiori quoda modo, quatenus haec
constituit et formaliter vegetativa, et sensitua
a maali, sed spiritali modo. Alij putant in oib, quos alioru
hominib, simul sumptj, unica in numero esse aia
rationale, quam quida appetentem, quida et infor
mantem. Deperit, sed est, Ideo fides quolibet hominu
habere propria anima rationale numero ab alioru
animabus distincta, et colligitur ex Ezechiale c. 18
ubi dicit, Omnes aia mea sicut anima patris, et
anima filij et eo Luc. 16 ubi aia Lazari ab angly
in vna abraham deportata est, anima a. Epuloni
ad inferos, definitur et in Conc. Lateranensi in b
leone. X. sess. 8. hijs verbis, Damnamus, et reprobamus
omnes, asserentes aia intellectiva mortale esse, et
unica in carib, hominib, et haec in dabit uertentes
cu illa n. solu uere per se et essentialiter humani
corporis forma existat, uerum et immortalis, et pro
corporu quib, infunditur multitudina singulariter
multiplicabilis, et multiplicata, et multiplicanda sit,
ipse quoq, Philo 1. Met. 4. 38. ex eo reprehendit
Platonem, qui placas ponebat, quod aia forma
tribueret multis, et ex Met. 4. 1. u. universaliter
negat posse forma aliqua praesidere tempore. Illi
cuius est forma, quod tm. asserant ut Averroes
alijq, debent concedere, 1. Item de aia 4. 43 et
2. 4. 8. asserit u. quolibet anima informare,
quolibet corpus, sed determinata determinatum
prout ex penimur contrarium in intellectib, et
et rationib, cu n. tm. eliciantur, et recipiantur in

Tract III Part 1 Sect II

animā, neq. dependant a cordicis ribus loci, quomodo
 nō essent eadem intellectio, et volitio in bibus
 hoibus? quomodo nō unus idē intelligeret, ac sciret?
 quod alter? uel certe cor eadē nō uel eadē numero
 aīa simul sapientem esse et ignorantem, simul
 operari, posse actus infernos uolunt, et uirtutem
 ad tantum, simul in celo posse beari, et in inferno
 puniri, q̄a sunt absurda

Notatio Sc̄i igitur ex dictis constat unica

an aīa sit in uno uel in multis aīa quari hic fit, utrius sit in
 in certā parte corporis, an uero in toto corpore?
 aliqui opinati sunt aīa sū sua substantia residere
 sū in principio membro, talia in metropoli u. q̄:
 in corde, uel cerebro, uel spina dorsi, sū in reliquis u.
 membris anima sū sua entitatem nō esse, sed sola
 sū pot̄ suas, et operationes, Ita sensus feruntur Tertul
 lianus, albert. Magr. et alij, q̄ quid Math 9 dicitur
 ut quid cogitatis mala in cordibus uestris? et id.
 de corde exeunt cogitationes mala, ab aīa sedes cor
 sū abigendi u. 2. quia partes aerium, uel in se
 ab ipse nō uiuent, si sū latitudine diuidantur,
 eo quod axilli sint destructi. 3. q̄a idē aliq. mo
 ueretur simul contrarijs motibz, uel simul mouerit
 et quiescat, si. n. aīa hōis est in utraqz u. q̄: manus
 sapit una sursum, altera deorsu, mouetur laepe una
 mouetur, altera quiescit, q̄. si aīa hōis sū substa
 tia esset et in pede u. q̄: tal tota esset in illo, et q̄o
 abscisso pede tota anima auferretur hōi nec amplius
 esset in reliquo corpore. 5. suppositio, aīa in abscisso
 pede nō statim desinunt sed sensim, q̄ et aliqua die
 post abscissionem remanet adhuc anima. 6. dicitur de

an aīa sit
 in certā parte
 corporis, an
 in toto corpore?

an aīa sit
 in certā parte
 corporis, an
 in toto corpore?

2^a3^a4^a5^a6^a

An in vno vivente sit tm una Aia 31

nota animalium c. 7. aia? Regi comparans ait
n oportere in unoquoque esse anima, sed in privi
gio quoda corporis existente, alia quidem vivens, ^{stac omnia}
ga donata sunt. Sed hac sententia n e admittenda ^{car n e}
n quidem ppa, quia alias vivens tota n potest dici ^{admittenda?}
animatum, cum sola etia a parte denominationis
totius capiatur, ut hois oculati, denotat per quod
subiectu potentiaru oia sit anima, hoc n n ita
esse alibi ostendetur, nec quod aia sit actus in
formativus corporis organici, ad hoc n n ur ugi
na informat organa optica, et ipsu n: g: cor est et
organicu, vel constet pluribus organis, ut parvoni,
sed si quae reliqua partes, q carent anima haberent
alia forma substantiali, et ultimata, adeoq, p se
differant, nec possent in unu p se coalescere,
potentia n aia n sunt forma substantialis. 3. opa
tionis ex quibus colligimus dari anima n solum
residens in una parte corporis, sed et in plurib,
nec n tm praecipua pars corporis vegetatur,
et crescit, sed et alia, puta pedes, brachia, 3.
quomodo aia in corde residens, et distans ab oculo
possit pua visiva in producere oculo sine actua
et medio? Quomodo alias n daretur actio in
distans? Dicendum est igitur in qualibet parte
corporis, qua aliqua operatione vitales exercat esse sub
stantia anima, unde p ad 7. cor occipi in scripturis, ^{solutio ad}
pro anima, qua principaliter residet in corde, haec uel ^{actioni pua.}
forte quoda vita, vel pua voluntate et intellectu, ut
pabim innotat interpretis, n n semp proprie sumi,
hoc vocabulu vel ex Ecclij. 31 ptt ubi dicitur in ore fatuoru

Solutio 3^a ad illorum et in corde sapientie 2^a illorum; ad 5^m si vera
 est experientia prima, vel animalis in se facta, aut pars
 2^a quædam necessaria ad vitam, sicut caput in homine, tanquam
 ut in illa sola sit vita. Ad 3^m conicitur sequela, neq;
 est absurda in se, si in pluribus locis præsentata, et in
 anima rationali naturaliter in pluribus locis contineri.
 4^a Ad 4^m negatur consequentia, licet in tota anima hominis sit in parte
 5^a sui substantia, et est in tota sui unione, unitur in tota
 6^a et aliis partibus. Ad 5^m dicitur hypothesis illa, quæ
 sunt in parte esse in inadaquate, proindeq; negare etiam
 comotivam hypothesis alteram partem, quæ sunt
 comotiva, et unione tollitur per absorptionem. Ad
 6^m alig voluntatem autem ibi locutum fuisse de anima
 non quoad substantiam, sed quoad partem locomotivam,
 et gubernativam totius corporis, in quâ non sit in
 aliis partibus; alig a. aiunt plus non dicere, quod
 anima non aequè principaliter adesse omnibus membris, hinc
 non sit in parte anima de partitione anima et anima
 non in omnibus partibus corporis organici aequè princi-
 paliter residere, sed in unâ parte principaliter, quâ
 in alterâ, unde et hypothesis transmittitur, obis
 non esset ratio cur facta divisione membrorum anima
 potius resideret in unâ parte, quâ in alterâ v. g.
 in pectore thoracis, quâ in pedibus abscissis.

Conclusio Successiva. prout esse plures anima
 que a natura separatur in eadem anima, et probabile
 est factam hanc actionem antequam accipiat anima rationali
 tenet prius accipere aliquam sententiam, et antequam ali-
 qua vegetativa, Ita S. Th. prima p. 2. q. 118. a. 2.
 ad 2^m c. Pal. tom. 1. d. 6. q. 2. par. 2. Conimb.
 2. de anima c. 1. q. 4. a. 2. hanc ligens. 8. p. 2.
 sub. de inform. anima q. 4. et alij præsertim medici, pro-
 batur per autoritate Arist. q. 2. de generatione animalium

Solutio præ
 ad plures anima
 et in unâ res
 sequitur.

1^a p.

An in Viuente sit vna tm̄, Aīa 33

c. 3. locat. nō sūt factus prius, viuere animā vegetatiuā,
 deinde sensitivā, et deniq; rationali. 3°. cur legatur, p̄ 2°
 a. q. vel leo habeat animā animanti facta, et non etiā
 homo? certū a. est ab homine nō posse produci animā
 rationale, q^o poterit saltem pro diuersa vegetatiua et
 sensitivā, et rationale deniq; unire, quod est problē
 arguētū, praesertim cū quāsitū fieri p̄t tendat ad
 copulationem speciei. 3°. factus nutritur in utero san-
 grinae Matris et augetur per intusceptionē, quae ad
 omnia membra proportionatim, et periculis p̄bilitatim ā
 sexto statim die, ut scribant, nōp nō ē mouetur
 localiter, quae sunt argumenta citā praesentis, et tamen
 cōis sententia habeat factū nō animari animā rationali
 ante diē quadragimū, si quidē sit masculus, vel
 ante octogimū, si sit femella, quod indicari solent
 leuit. ut. ubi iubentur Matres purificari p̄ dies
 quadraginta, vel octoginta, pro ratione partus. q^o. p̄ 3°
 Theologi iudicant de gravitate peccati eius, qui
 procurat abortum, fructus. n. ēb̄ aient occidēti
 factū animatū animā rationali, quae animā vegeti-
 uā tantum. q^o. capponat hanc nostrā sententiam,
 quamvis dici queat eos loq; eo aliquā vāptā dēns,
 sap at opinione, pro hac conclusio. sic

Notatio 3^a de animabus quae grauebantur quomodo aīa
 rationale in nāa, dicit ut q̄n p̄o species differunt, rationale
 ha anima ab oībus animabus plantarū, et brutorū,
 et cū illis tm̄ coexiat in gradu generico vegetatiui
 et sensitivi, compositū a. ex iis nō est appellandū plantā
 aut brutū. n̄p. forte lapsus usurper, hoc nominā
 sed Embrio cū utraq; animā. Itaq; alio vegetatiua
 anima tantū est genus ad plantā, et Embriōnem,

et similiter scripturae tunc est genus ad bruta et
embryones, nam planta et brutum significat speciem
quasdam substantiales, quae ex natura sua non dependent
ab anima rationali, neque ordinantur ad ipsam in
productione, anima autem quae in embryo recipit ordinatur

Et haec anima
finalis et naturalis

ex natura sua ad generationem hominis. 5. haec anima simul
non manent eo quod sub perfectioni dispositione, quae
habet sequens anima non potest consistere, et in
via et merito ad animas racionales ut natura paulatim
ab imperfectioribus ad perfectiora contemnat, prior tamen

Quia si anima
sempiterna aut
posteriori fine
longius, sed a
generatore primo
pulla

animam non corrumpitur a seipsa, nec a fine sequenti
sed a principali generante, videlicet ab homine qui
in anima seminis impressit, vim quaedam organisabilem
permanentem, quae dum paulatim magis et magis
disponit naturam oppositam formam imperfectiorem, non
est perfectior, sed deo tamen fracta fuerit praecedentes
finae, non est forma chili non manet ad
veniente fine sanguinis, adveniente fine carnis,
et tamen semper prior facit ad posteriores regita, saltem
ut dispositiones, et accidentia ad ea quae
tamen magis conservantur. 3. Christus ab hac lege

Christus ab hac
lege fuit exemptus

natura fuit exemptus, in utero in virginis matris
perfecta statim fuit ab anima rationali informata,
non praecedentibus aliis animabus

Notatio

Quibus, qui con
stantur in quibus
hanc in via sentia
abijcitur

Author, qui contraria opi
natur in quibus Albert. Magn. Marsil. et Alj pu
tant in via sentia, de multiplicatione substantiae sine
capitale, non primo quod nutritur homo in alimentum
statim introducitur anima rationalis sine praevia
vegetativa et sensitiva, quod id est fieri potest in prima
productione, et saltem hinc apparet animam racionales

An in Viuente sit vna tm. Aia 35

per se loquendo n̄ prerequisite alia aia in s̄bto.
3° prim^o obiectū erat, si essent simul plures ani obiect^o 2°
na hōis fore plura, et bruta, rōm vero negatur
id quod animā vegetatiuā predictā fore plura, vel
quod sensitua fore bruta p. 3° n̄ apparet ratio obiect^o 3°
sufficiens adherendi plures animas sibi inuicē p̄ce,
lentes, viles. n. commode explicari p̄t, quod aia ra-
tionalis infusa corpori primo exerceat opationes rō-
getantes, h̄s virtutes, deniq; racionales, et si quid i-
rit. loci colligeretur, h̄s est equus prius animā sen-
situa haberet, quā equinam, siquidē ibidē dicit
equū n̄ simul fieri equū et animalē cum a. homo
n̄ possit produere animā indicat id magis pro-
natam animā, quā tantā ē, et a Creaturā altiorē
q̄ n̄ possit. experientia p̄t saluari si dicamus
primas nutritioes, quae apparent fieri ab animā
Matris, n̄ ipsius factas, accidit quod valde variant
de tempore. animationis humanae Rastores, nam
Leuius Lemius docet. Maris formosae absolui aliq̄
die 30 aliq̄ 35. aliq̄ 45. aliq̄ tm 40. formosae NB
vero nunc 35. nunc 40. aliq̄ 45. et 50. Hippo-
crates a. carie masculuū ut longissima 30 diebus
formari, feminaū ut longissima 42 diebus, idq; probat
ex negatione, quae post masculū partū durat 30,
post feminaū 42 diebus ut longissima, deniq; an-
quā metta a theologi petita quarta valeat supra
indicatū est. Sed ad primā h̄ n̄ esset pariter solutio, a
plura. n. epignitas ad primā totius productionis, obiectio.
quae ad conseruationē, vel augmentationē, ut p̄t
in quantitate nasci, cum n̄ sit pro nutritione suffi-

cians, n. h. sufficiat generationi. Aliq. voluit etiam
 solutio 2^a in retributione praecedere alias animas. Ad 2^m q.
 obiectum. fuisse argumentu ad homines, contra eos. n. erat,
 q. non agnoscebat animas vegetativas, et sensitivas,
 nisi plantarum, et brutorum. deinde anima, quas
 isti ponebat n. erant cu. subordinatione Embryonum.
 solutio 3^a ad 2^m h. n. dari sufficientes responsiones, na. Antea
 obiectum. approposito de animabus loquitur, oppositum a. locum n.
 officit, quia ibi fit intelligi prioritas n. temporis
 cu. utilitatis, siue quoad subsistendi consequentia
 us alique. prodestina aia aliusq. ab h. pro
 babilitate. Jactem colligitur; nutritio vero e. vitalis,
 et immixta, adeoq. n. fit praevincere a. principio
 extrinseco, nisi dicas, n. esse tu. vera. nutritionem
 quod parum credibile. p. Hec est additum de. Tempore
 univ.ationis uniu. quidam est aliter. aliterq. multos
 sentiri, imo varias esse loci illius ex Lent. oppo.
 sitiones, ut videre e. apud Corn. de lap. q. fere cu.
 vel. sentit, sed quae allata e. habetur patet opinio
 Cor. Argumentu illud Theologoru e. proble. neq. n.
 pro via sentia demonstrationis iactantur.

SECTIO III

Vtrum anima sit indivisi-
 bilis, an composita ex par-
 tibus integrantibus.

Sensus quaestiois quae in hac sect. proponitur facile
 fit ex ipso titulo intelligi. si. n. sic primo de partibus estlibus

An aia sit Indivisibilis 4 37

Physicis certum est nec aia rationales, nec alia quae
 cuius forma est divisibilis cui nulla forma sit com
 posita ex alia forma, et materia, si a sermo sit de par
 tibus essentialibus metaphysicis certum est et nulla pro
 prietas est aia esse indivisibilis, cui una quaevis modo ex
 genere, et differentia sit conflatata, si vero sermo sit de
 partibus potentialibus, sicut quod idem est de potentibus,
 est sane aia et rationalis indivisibilis, cui saltem quoque pro
 habeat, les partibus igitur in partibus, sine unita praestitio la
 tis quae situr utramque videlicet anima habeat aia
 noni partes, q. subto ita extantur, ut una pars
 anima huius parti subiecti altera alteri respondeat.

Conclusio 3 Anima rationalis est indivisibilis aia rationali
 tota in toto, et tota in qualibet parte corporis, hoc est in toto et
 est theologorum, et Philosophorum sententia, et q. de materia in qualibet
 adeo, et contraria alii errorem alii temerariam, parte.
 vel periculosa in fide conceant, uti videtur est apud
 sub. Conimb. et alios. Ibi si aia rationalis esset divisi
 bilis, adeo partes haberet, tui pars eius, q. in ma
 nu a. q. subiectione deinde manu, vel perviret, vel re
 maneret, vel transiret, nihil horum est divi q. non q.
 quae sit esset mortalis, cui tui des fide sit esset in mortali
 tate suo loco constabit, n. q. q. n. haberet in manu suffi
 cientia organa, et si in aere, fortassis extra manu na
 neret sine subto informatione esset partim separata
 partim informans, quo i absurdum. n. q. q. duae flui
 duality n. subornata in una materia sua natu
 rality n. possent. Alii addunt auctoritatem Aristoteli, q. in
 q. de aia t. 47. docet intellectus, sive animam q. ante.
 rationales, ut interpretatur aut nullas habere par
 tes, aut certe n. habere sicuti habet continuum,
 et t. 92 ait res fieri quidem posse, quae partem
 habeat in corpore intellectus.

Solutio 3^a
obiecti data
de ambulatore

idonea, nisi forte deceptio quædam subinde eueniret,
quod uoces prolata ante capitis abscissione n' uenerit
uix ad audientes, nisi postquam uideret decessum
id caput, species n. audibiles deferantur cu' motu,
progressio uero ad aliquot passus potuit fieri natu-
raliter potuit n. arte ite' tam uehementi imaginatio-
ne et impressio impulsus in pedibus per isto motu progressi-
uo conuenire, ut lex u' illis et deceptio id capite se-
ce, corpus aliquo adhuc moueret, sicut et oculi ab us q'
da' testis asseruit famina quanda' inter ambulat-
dum celeritate delectata' ita ut caput adhuc trullo
insisteret aliquot p' passus facisse, dum carnifice de-
u' propellente uerueret, quod si diutius durat
eiusmodi motio u' in uim aliquam superiore' referen-
da, ut uero partes humani corporis tremulo adhuc mo-
tu agitantur, ut labia, nervi pedu' cordis fibrae, id

Solutio ob-
iecti 3^a
de labijs.

Solutio de panes trunci corporis, si quid simile aliquo experientia
debet uaria potuit interuenire deceptio, sed qd si
ita est de plantis et impetis infra respondeas quod in
corlibus uellicet adhuc durent spiritus uitalis?
Et hoc dici n' posse dicitur n. se mouent longeq' aliter
qua' ut spiritibus uitalibus effectus eiusmodi af-
fribi commode queant, adde quod planta post di-
uisionem adhuc nutriatur, et crescat, q' uera
uitalis, an magis presentia' indicant. Ad 3^m ob-
iurgii a iurat particula' oio abscissa' n' posse se uis
suscitantuare capiti posse, altem si modica' q'
partu perdeat, quod si aliquo est pars respecta peri-
tus coniungitur. dicendum est requisiti adhuc dispo-
sitiones adesse, et illa' partem se habere, ut cam

Solutio ob-
iecti 3^a
tionis terha.

Solutio 4^a
aliquo q' uitalis ad generatur. Ad 4^m negatur
consequencia, a probatore' de illud apriana n' habere

An aīa sit Indivisibilis

hanc sententiam quod eodem modo affectus esse debet quod
 recipitur, atque id, in quo recipitur, sed quod facto
 plus forma recipi solent, quanto melius e dispositum
 subiecto, alias n. omnes formas si haberent concurre
 re subto deberet esse in corruptibiles, quippe cu
 subto, sine ipsa materia sit incorruptibilis, quod res n
 oportet forma, et subto proportionari quod omnia,
 et quod indivisibilitatem, modo q. n. aale? quod a ha
 bitudine coordinetur n. rase datus et n. a. Arles u.
 intelligi p. les indivisibili su astitatiz n. substantia,
 sicut est spiritus, et deinde genus est indivisibile
 n. coagulari indivisibili connessivativum. Na ne fm
 ana fm partem respondeat hanc, fm altera autem
 illi parti subiecti. Ad 3. de definire aīa esse in abisso solutio 3. a
 aliquo membro ex ablatione, seu corruptione unionis
 cu illo, ipsa a. n. corrumpti, ne retrocedere in reliquam
 corpus, cu ia ante ibi sit, pervire vero illa unionem
 quia post ablationem n. habet amplius debitas dispositio
 nes ad sui conservationem, fit igitur hic defectus ad exm
 fore modis, quo si homo in duobus locis positus in uno
 esse definirer. Ad 6. h. ut supra n. esse absurdum quod
 eade forma contrariis motibus moveatur epitech in
 diversis partibus, et fm inadaquata unione cu subto,
 sicut q. aīa est in singulis partibus tota, cu n. tota
 liber, illa et competere ei p. in alia et alia parte
 alius, et alius motus, n. h. distabit a seipsa ratione
 sui, nec erit extra seipsa licet sit extra corpus,
 in quo quidem est h. eade novis anima p. pau
 latim migrare de subto in subto in nutritione, cu
 alia partem n. a. deserit, alia a. informat.

Conclusio Anima n. a. plantarum sicut anima plantarum
 et brutorum sunt indivisibiles, et extensa, et in alia et brutorum sunt
 sui partem alii parti corporis respondet p. 1. p. 1.

quia experientia docet de plantis et animalibus im-
 perfectioribus partes abscissas vel nutiri et cresce-
 re ut decedebat ramos et furculos, vel moveri loca
 liber hinc illuc, dia. utendo, ut caudas remitti
 nec dici ut manere aia in una tm parte, in alte-
 ra a. aia de novo prodari, na' saltan cu' esse
 aequalis dispositiones in utraq, parte n' possat abs-
 queri in qua parte remaneret anima praecedens
 mox a. ad se. ut recurrere, et eius determinationes
 n' haberet philosophice, deinde dispositiones n. g.
 in cauda laetitia n' un' sufficientes ad productio-
 nem aia, ut n. in prima productione n' introdu-
 ci animas nisi plures, id' partes disposita sint,
 praeterquam quod aia laetitia mali se habeat
 cu' illis dispositionibus solius cauda, in qua n' ita
 operare ut operationes ad sui conservationem, aut
 ad quod ex corruptione unius individui nec in
 alijs videtur licet produci quoad unitatem aliud
 individuum eiusdem speciei, proindeq, frustra in-
 ducitur in animabus, dicitur fortasse in ralla par-
 te manere aia praecedentem, sed non duplicem
 effici, sed contra est, quia si sufficiant dispositiones
 ad productionem aia de novo multo magis suffi-
 ciant ad conservationem. Consentit Aris. I. 2. de
 aia. 5. 20 q. hoc habet sicut in plantis quaedam
 divisa un' trisere et separata ab materia aliqua
 contenta in his animas autem quibus una in una
 quaeq, planta, p. a. pluribus, sic videtur et cu'
 ca. alijs differentijs aia accidere, in his quae movetur
 in visceribus, et in sensu utraq, partem habet
 et motu in loco ubi docet animas has unitate
 posse dividi, quo pacto haec deinde fiunt, fiunt

Obiecto

Probatur Aris.
 sentit.

An Aia componatur ex partib, integ 43

et haec aqua p. divisione unius. Ibi 2o qd am n e pbe 2o
... sunt formae materiales, qd similes materiae indivisibili
... colligimus formas accidentales materiales
... divisibiles ad divisiones subtile, qd ab illo pendet
... suo esse, et eo cuius forma educitur, indivisibilia qd
... quantitatina, sunt et materiae sed in capacitate divisibili
... tatis, unde n est paritas. 3o qd dicitur aliquod d: qd pbe 3o
... aut equus nutritur, tunc vel ex alimento materia edu
... citur aia, vel n educitur, sed hinc coaptatur
... si videtur hoc qd illa aia informabit materia, nec conu
... nec dependens tunc a materia, n scilicet a aia rationali qd
... n est materialis, si primus qd vel educitur nova pars
... aia, et habetur intentio. (nempe eius modi animas
... esse divisibiles, et habere partes.) vel tota aia
... que prima fuit, et sic ea provocatur artea epitemy
... quod est abstrahere in cursu aia. 4o ista fia habet pbe 4o
... operationes suas divisibiles, et dependenter a subtile
... quanto, quod et requirit, neqz extra tales subiectum
... esse aut operari possunt, qd cuiusmodi esse magis
... ne sequatur modum operari, et ipsa forma habe
... bunt esse aliquod extantur

Notatio Animas materiales praesentim aia materiales
... perfectionis sentiunt alig esse indivisi
... biles et inaptas, ita ut sint tota in toto, et to, alig esse aia
... in qualitate parte, in his sunt dicantur, plerq. et divisibiles.
Aerph. Ferrar. Conimb. Suar. l. 1. de aia. c. 13.
... quamvis hic postremus alius dicitur si opus suu
... de anima utinam curis limet, et notat, qui eoi
... derunt, rationes afferunt 1o si tota aia esse opte
... se, tunc quo maiora esse animalia eo perfectius
... operantur. 2o si homin animaliu aia esse indivi
... biles, ideo esse, quia dependant a subtile, et educuntur

44 Tract VII Part. I Sect III

ex eius potentia, sed hoc nihil obstat, na' et acci-
 dentia spiritualia et intellectiva, volitio & concordia
 tur e' p'oe alicuius subiecti, puta anima, et tamen
 n' sunt divisibilia. 3° si anima respicit corpus
 determinate magnitudinis et raritatis, ut docet
 Aides 2. de. aia t. 41. et nos quoq; supra tradidi-
 mus q' ois aia est indivisibilis, nam si esset divi-
 sibilis posset fieri additio in infinito, sicut ignis
 crescit in infinito, si ita corpus combustibile appo-
 natur. 4° q' aia habet partes, t' quilibet eius
 pars erit aia, adeoq; ex sua naa corpus quodcuq;
 organice constituitur q' n' poterit esse in parte
 homogenea. u: q' in carae, quod t' fulsum. 5° illa
 forma, que respicit indivisibiliter tota aliqua
 maam, ita ut in nullâ parte seorsim accepta
 naturaliter conservari queat est indivisibilis, alias
 n' posset conservari in una parte in una parte
 maam in altera in altera, sed aia perfectioru
 animaliu est huiusmodi q' 6° si aia brutoru
 esset divisibilis t' animalia perfecta divisa
 n' mirus videret' que' imperfecta, adeoq; posset
 illa anima in partibus separatis aliquamdiu
 conservari, quod est contra experientia. 7° par-
 tes viventi divise n' coalescunt, sicut coalescunt
 partes u: q' ignis q' n' sunt divisibiles. Per unum
 solutio ratio ad p'm h' ubi aia operatur ab aliqua parte, et
 dispositione organica, spiritibusq; dependenter
 fit sane ut animalia magni corporis aliqu' imper-
 fectius operetur, quia n' accipiunt a corde sufficien-
 tes spiritus, organaq; minus idonea sunt, ad illas

Solutio ratio ad p'm
 primae

III
An Aia componitur ex partibus, integ 75
opatio res coeundas. Ad 3^m h^{ic} equi subiecta, ^{solutio}
teriale. Ad 3^m h^{ic} eius ad vitam conservacionem, ^{5^a}
opatio res vitales, videtur organa determinata, ^{solutio 3^a}
ut aia, neq; in mentis magnis, neq; in minus parvis
corporibus, bene se habere possit, ideo et equi de-
terminatum corpus quoad magnitudinem, et parvitatē
semper conservari n^o posse partem aia divisam
in quatuorq; parte corporis, licet n^o totus corpus in
formetur a tota aia, et pars a parte, t^o non
sit ita conservari pars in parte sicut tota in toto,
quoniam una parte n^o sunt debite dispositiones ut
anima bene se habeat, et saltem vivere possit
suis opationes, ideoq; illa pars aia separata
n^o conservatur, quod et aliqui carnes in insectis, si
n^o dividatur caput latente in neutra parte ca-
pitij remanebit aia. Ad 4^m h^{ic} aia equi n^o q; in ^{solutio 4^a}
carne existentem esse animam quasi partiales,
sive partem aia, ideoq; et esse actus corporis
organici partialiter, n^o totaliter; deinde cum
de aia esse actus corporis organici n^o est sensus
quod quilibet particula aia debeat subiective
in se corpore instrumentis praedito, sed solum
connotative, licet sit aia esse actum corpo-
ris organici ad hoc ut foris existat, n^o a. ad hoc
ut vivatur alteri parti aia, praeterquam quod
organicum corpus appellari queat et caro, cum
sit originem quendam p sua forma partialem
ad actus opationes institutum. Ad 5^m distinguitur ^{solutio 5^a}
maior est indivisibilis entitate, et simpliciter ne-
gatur, est indivisibilis in ordine ad existantia sepa-
rata in partibus separatim conedatur, aia n^o per

Tract VII Part I Sect III

factorum animalium nō ita separatiim et quasi
 frastatim existere, sicut aliquē die saltem aīa
 glaberrā et infectōrum, requit. n. in subto dispositio
 res magis perfectas. Ad 6^m dī aīa pfectiorū ari
 malium postulare maiore quādam pfectione orgā
 norū, et licet divisibilitas inferri possit de illē ari
 mā cuius partes de facto sciuntur nō perire et
 in plantis, nō tñ e contra et inferri poterit indivi
 sibilitas, cū partes nō pnt ita seorsim consistere, de
 in equis, aliunde iā habebitur divisibilitas et coter
 sio partium, et aliunde proveniet quod realiter di
 vidi nō potit, ita ut amareat aīa in utraq; parte
 sicut ob dispositiones et organizationes pfectiones, imo
 et ipsa anima plantarū, et animalium infectio
 non nō semp manent in partibus quomodolibet factis,
 vel saltem nō tardia, si in sarcula, m arboris in mi
 nota fusta coctivas, vel si laeta, aut utinem
 aut in planta in medio latitudinis in duas longas
 partes distingas peribit anima, qā sunt desti
 sta iam organa, et facultas vitales in illis potifi
 nū et principaliter p mediu diffunditur ad totam
 longitudinem per nodula. n. in thartis et pluri
 mū alimonia et spiritus disperguntur in reliquis
 corpus, qui p fissione deinde descripta magis disti
 guntur, et idē fieri accidit in analogis nervibus
 et pifibus in quoru spina dorsi napine resident
 spiritus, quā spina in illis p totū fieri corpus in
 longu distitur, unde cū hanc principalia membra

Aīa plantarū
 nō semp manent
 in partibus
 quomodolibet
 factis

non ē certū
 an talia mem
 bra certū esse
 quod saltem ad breve tempus
 existant an
 nō aīant etiam partes infectae animalium pfecto
 rū, Gal. n. testatur, ut refert Averroes 7. Met.

An aia componatur ex partib, integ. 47

+. +. videtur se Aristotem adhuc vivere abscisso id capite, et arte arboris, arborisq, n' epigio aliquo tempore sine capite per culinas crescat, et aqua tantum; afferunt et hilem ex c. 5. de necess. anima. licet ubi haec habet nullu' ex sanguine fructu' aial in frusta dissectu' tempore ut ita dicatur uiuere se aliquo mutatione qz per locu' qua morte batur. cu' adhuc integrum. erat et n' recipit hanc quaqu' est particula, ex sanguine. vero, et ex multiplo qm genere nonnulla. dissecta potens tempore singulis vivere posse partibus, qz quin etiam agitari motibus, quibus arbore' alices essent mouebatur quasi dicat Phil' partes dant hanc perfectoru' hinc n' ad hanc longam tempus, vivere, qz partes imperfectoru'. Ad qm solutio 7a. ualde proble' e' in plantis quibusda', et aialibus partes diuisas posse iterum coalere uidetur. n. surculos immixtos in arbore' eiusdem continuari, et ideo dicunt de partibus serpenti, quod si n' semp fiat dispartiones sunt uariae, et n' sufficientes, neqz. n. ad continuationem requiritur ha' homogeneitas forma, sed alia quoqz condicio nes, hinc lapidas u: g: duri duri n' duros continuatur.

Notatio 2. Queritur hic an partes aia diuisibiles sint homogeneae an hetero. an partes aia diuisibiles sint homogeneae an hetero. sub. 2o. de aia 4. 3. 9. 7. n. 198. docet an heterogeneae. qz partes uisus essentia, sed diuersae ratio' responsi sub. individualis, sicut gradus intentionis. Muro. Responsi Marcia. d. 1. 9. 3. ipsius et aia rationalis unione' ponit. individualiter heterogeneae, qz alias non esset

48 Tract VII Part I Sect IV

ita ut haec pars peteret informare hanc parte
 maie, siue fate organu, et n' aliud, aliq etia
 essentialiter diuersas, et discontinuas aia par
 tes, quae a mittant. Sed rectius dicitur omnes partes
 esse homogeneas
 unitati hanc eiusdem aia esse homogeneas, quod
 et sentit in Arist. p. de aia t. 58. ubi contra Em
 arist. sententiam. tanquam absurdum infero dicere tot esse
 aias in aiali, s. tot partes diuersae rationis, quot
 sunt partes subiecti diuersimode dispositae, et
 t. 68 ait animalia diuisa habere aia eandem
 specie, id est, re patet t. 93. postremi a. illi, qui
 contrarium opinatur tollit unitatem compositi,
 et priores uia sine eia supponere certa par
 tem anima postulare certa partem corporis,
 ut ex se quilibet, quolibet possit informare
 quod uero aia, quae est in cauda uermis n' sit
 apta uidere, sed ea solus, quae est in oculo n' di
 manet ex intelligentia propria aia, sed ex de
 ferba organi, proinde diuersitas organorum a
 formis partialibus prouenit, nec refert quod
 in diuersis partibus corporis sint diuersae dispo
 sitiones, quae debeant produere diuersas formas,
 n. n. sate eia adaequata, nisi plures simul
 sumpta, quae produant unam animam, et
 ex diuersis etia dispositionibus proueniant
 saltem diuersae formae partiales, et subordinatae,
 ultimatae tamen forma, quod possit ipsa eiusdem
 omnino rationis existere informare, partes uariae
 affectus, atq; dispositas ptt in aia rationali, quae ga

Quot sint pot^{ae} Anima 4 29
indivisibilis est n^o pot^{ae} habere partes heteroge-
neas.

SECTIO IV^a Quot sint potentia^e anima^e et quomodo ab ea distin- guantur

Hic 1° queritur quot sint in anima propria generatione, sensus, ratio
2° queritur utrum pot^{ae} anima distinguatur ab ea realiter
an alio modo, respondebitur duabus sequentibus
conclusionibus, sit igitur

Conclusio I. Potentiarum anima quinque sunt scilicet anima
genera, nempe vegetativa, sensitiva, appetitiva, motiva
et intellectiva, Ita Avicenna 2. de anima 1. 27.
sive hac conclusione sit

Notatio I. Laborant Auctores in reddenda
relatione numeri quinque potentiarum, cum siquidem aut generosius
plures, vel pauciores constitui debere, nec si pot^{ae} cognoscere debere con-
stitui.
citius dividitur in sensitivam et intellectivam, cum sit
et appetitus, qui est pariter sensitivus et intellectivus.
si a. hic coniangitur in una generale potentia
appetitus, cum sit sensus et intellectus, Ita in una
potentia cognoscitiva operatur? S. Th. 1° 2° q. 78.
a. 1. ubi applicat praedictum numerum ad diversis quomodo s.
modis operandi potentiarum actualium, sic igitur applicat
fere habet, ut propria anima vel operatur circa aliquid
concreta viventi, et intra ipsum vivens, vel circa
aliquid separatum, et contra ipsum vivens, si 1° habet
erit modus operandi propria vegetativa, qua operatur circa
alimentum tantum vegetabilis, si 2° habet pot^{ae} adhuc de
pluribus vivens, cum n^o per operationem fiat aliqua con-
creta obiecti in potentia, vel ipsum obiectum per sui
tina

40 Tract VII Part 1 Sect IV

specie quanda, et similitudine trahitur quodammodo
 sua sensitiva in sua ipsa, vel sua trahitur ad obiecta, si in
 est modus operari sua sensitiva et intellectiva
 sensitiva quidem si trahatur obiecta in sua ipsa
 sola sunt conditiones et qualitates naturales intellectiva
 a. si etiam in universali et sunt abstracta, sine una
 gines immutabiles, si est modus operari sua appetitiva
 et locomotiva, si in sua trahatur ad obiecta, tan-
 que ad finem et bonum, est proprius modus operari
 sua appetitiva, si a. tendat ad obiecta tanquam ad
 finem convenit sua locomotiva. App. hoc in sufficienter
 dicitur, si in fine necessarium dicitur appetitum in
 sensitiva, et rationale, cui a. tendat in bonum
 et bonum est, si licet omnis sua est inclinatio in se
 obiecta per appetitiva non est distincta a aliquo. Per
 more non esse de inclinatione, et appetitu carato
 que quidem habet omnia sua, sed de sua appetitiva im-
 mali, que supponit cognitionem et elicit appetitum
 ut operari a se diversis circa obiecta, interim
 fatentur numerum suorum quorum non ita fit a
 esse, quia variis consideratione, vel augeri potest
 vel minui. Sicut aliquot partium Naturae subordi-
 nationes afferre solent. Vegetativa igitur subdistinguitur in
 principalem et ministerialem, Principalem assequatur
 splendor nutritiva, augmentativa et generativa,
 ministerialisque splendor abstractiva, defensiva, expulsa,
 et vitalis. Sua Sensitiva subdistinguitur in gubernatorem
 que continet quinque sensus, et gubernatorem, qui phanta-
 sua habet, et memoria. Appetitiva subdistinguitur
 in sensitivam et rationalem, utraque duplex adhuc sta-
 tuatur, proficibilis, et concupiscibilis. Locomotivam

Appetitiva
 locomotiva.

Obiectio
 solutio

Sua sub
 divisione.

Quot sint potentiae Animae 55

distribuitur aliq. in ⁱⁿ ^{pro} ^{gressiva} ^{Volativa} ^{Notativa} ^{receptiva} ⁱⁿ ^{Agentem} ^{et} ^{patientem}.
in Agentem et patientem.

Notatio 2. Potentia vegetativa inest ^{Pot. Vegetativa}
omnibus viventibus oia. n. nutritiva ut constat ^{vivabilibus inest}

experientia, sensitiva a. et appetitiva inest foliis ^{sensitiva et}
et omnibus animalibus, et certe nunquam separantur ^{appetitiva foliis}
hae potentiae, nam omnes quod percipiunt rucundum ^{animalibus.}

et molestum hinc appetitum, quia gaudet vel dolet ^{omnes a. quod hinc sensum percipiunt rucundum et molestum}
saltem tactu, vel gustu, qd. omnes quod hinc sensum ha- ^{bet appetitum, item animalia esuriunt et sitiunt}

adeoq. appetit alimentum, potentia locomotiva proprie ^{Locomotiva}
na convenit animalibus perfectioribus, zoophyta ^{vivabilibus inest}

n. n. hinc pot. locomotivam qua ex uno loco in alium ^{progrederetur, sed uni loco ita sunt affixa ut tamen}
in illo se nihil contrahere possunt et dilatare.

Pot. illius inest soli homini, nam licet bruta quae faciunt ^{Pot. illius}
taliter et artificiosius et illa p. dita videtur, tamen ^{soli homini.}

in solis faciente p. inclinatio n. a. n. cognoscendo ^{quare ita faciunt neq. ut percipiunt quod illis gratia anima}
percipiunt n. q. horribiliter, lacrimis gaudiis p. alia ^{multa n. agerent quae tamen p. blivae agunt, neq. talia}

facile ab hominibus circumvenirentur neq. ita se ab illis ^{subiugari poterat, si viri suas p. p. habuerunt}
in da elephantis feribilibus quasi tandem duras, a u 7.

animalium inter se habeant aut argumetis et ra- ^{tionibus ac aliquid operando p. suadeantur aut qd.}
in quatuor sequi faciunt p. n. argunt hinc illum

in hinc, imbuunt n. variis modis adacti, ut tali ^{vel tali oratione aliter se simili posita aliquid}
agant vel onerant

agant vel onerant

42 Tract III Part 1 Sect IV

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

Conclusio 3^a 10a anima sunt substantias ab ipsa

10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

10a anima sunt
substantia ab
ipsa realiter
distincta

10a anima sunt substantias ab ipsa
10a anima realiter distincta in Magister Albert Magr.
Gardonus, Alex. Haverius. Caiet. S. Th. Corimb.

Quomodo potestas aëris distinguatur 53

non sunt activi sequitur et ipsas potestates plus quam
realiter modaliter differre. 5° est paritas quod lib. 5°
rationis in alijs formis, quae non sunt principium
immediatum sicut operationum, sic in elementa
habent potestates supradictas ad motus locales, puta quia
vitalem, et tenuitatem, neque agere in quodam modo
nisi per virtutes adiunctas, puta per calorem,
frigus, et siccitatem in mixtis et in alijs opa-
tionibus a potestatis realiter distinctis, unde in her-
bis, gemmis, et similibus alijs rebus eiusdem speciei
non est semper eadem vis et potentia cuiuslibet sit ea-
dem sita subtilitas, quae in his habet heterogeneitatem, vel
specificam, vel individuales.

Notatio Thomista cui dicitur non posse
animam immediate concurrere ad actus vitales,
sicut nec aliud quodcumque substantia ad suas operationes,
confirmat hoc et partim ex eo quod potestas et actus
sunt in eodem genere. actus autem non fit substantia, adeoque
nec potestas, partim ex eo quod diversus actus sunt di-
versarum rerum, et extenduntur omnia ad potentiam divinam
ita ut ne per absolutam quidem. dicitur potestas veline dari
posse substantiam, quae immediate per suum esse sub-
stantiale operatur, adeoque vis liberum. dari accidentia
quae mediantur ad actiones. Sed non ut in hoc ipso alio
sciendum problemate est. non implicare contradictionem
ut aliqua substantia possit esse immediatum principium
suarum operationum, quod fere contra alij censent
contra Tertulianum. nam saltem ipsae potestates proveniunt
ab aëre immediato, vel alijs in infinitum abeunt,
unde quod cuiuslibet substantia immediate producere
potestas non est quaelibet alias operationes potestates sunt

Thomista
et alii
posse
concurrere
ad actus vitales
confirmat
2^a
problemata
substantia

54 Tract II Part 1 Sect IV

transcuntes, saltem q̄ divina et absoluta potestate
 confirmationes a. aduersariarū quae sunt praecipue
 Cūc. nihil esse concludere nā ad prima dicitur
 esse contra ipsos Thomistas actū, et potē debere
 esse in eode genere, sic n. nec substantia potest produci
 nisi ab alia substantia talisq̄ a potē, cui tamen
 calor u. g. et fm̄ illos sit potē ad producendum
 ignem, quae quidem duo n̄ sunt in eode genere,
 neq̄ offert distinctio Cūc. quae hic offertur
 tūc sit esse potē et actū in eode genere, quādo
 potē esset ordinatum ad actū, calor n. vel or
 dinatur esset ad producendum ignem, vel n. si
 ordinatur habens intentū, si n̄ ordinatur
 q̄ calor n̄ erit instrumentū ignis ad productio
 nem ignis, et dici poterit nec illud esse instrumen
 tū aia esset ordinatum ad aliquid, quod si
 oro inter axiōmata Phi. creetur potē et actū
 esse in eode genere ilgi et de maā et fia, quae
 conueniūt ad constituendum aliquid substantiale, adeoq̄
 sunt in genere substantiae, ad eam confirmationem
 dicitur et potē vitales esse nullo actū, et tū
 esse eunde aia; quod a. sub. ait potē ad op̄
 dū presupponere essentia ultimo terminatam
 et completam modo q̄ actū esset proinde q̄
 esse quod accidentale, cui adueniat ent. ka
 in sub. essentia constituto, ipsa et ē diluere
 debet nam pari ratione potest producere potē
 vitales presupponit saltem. nāa essentiam
 iam ultimo terminatam, atq̄ completā in suo
 esse q̄ potē vitales n̄ ab aia, sed ab accidente

responso
 ad an. dicitur
 potē et actū con
 firmationem

Responso ad
 q̄am

Quo do pōa aīa distinguatur. 55

pro ducitur, et hoc dicitur ab alio accidente, adeoq; in infinito

Notatio 2^a Nam ad arguenda eorum respondendo, q̄ pōa realiter ab aīa n̄ diffin

giat, ut sunt Nominales, 1° igr̄ dicit aīa et in obiecto 1^a

mediata p̄cipua pōa p̄ sua subtilia q̄ eēt opatione. 3° subtilia eīa mediata p̄ se p̄cipua

q̄ eēt activa. 3° eadeī fīa accidentalit̄ habet quod sit fīa, et pōa q̄ multo magis hoc habebit

aliqua fīa subtilia, quippe quae longe p̄cipua accidentali. 4° dicitur commode soluari sine aliq; sup addit̄ potentis q̄ fīa multiplicatur

etia; 5° de essentia aīa platta dicit esse vegetativa, et de essentia aīa subtilis esse sensitiva

q̄ pōa vegetandi et sentiendi est de essentia hāru animarum. 6° dicitur + . 9 aīa si oculus

esse animal, tū tūa ipsius esset visus, et + . 10. docet ita se habere visus ad oculum, sicut se

h̄t aīa ad aīa, atq; alibi saepe pro eodeī usurpat nomen pōa et aīa

7° S. Aug. 10 de Trinit. 5. 11 sic scribit, hāc tria Memoria, Intellectus, Vo-

luntas quonia n̄ sunt tres vīta, sed una vīta, neq; tres mentes sed una mens, ides res sunt tres subtilia,

sed una subtilia, quo pacto optime applicatur quo modo in aīa repit̄ sit imaginē .ss. Trinitatis, item

de Spiritu et vīta aīa una eadeīq; aīa sū diversas pōas fortitur diversa vocabula, pōa n̄ ipsius aliud

n̄ sunt, quā ipsa aīa, et pacto pōa et vīta eius ides sunt quā ipsa dicitur l. 9. de Trinit. et l.

Intellectus, Memoria, et Volūtatū in aīa consistere subtiliter n̄ sicut accidens in subiecto u. g. color in

subiecto

1^a
2^a
3^a
4^a
5^a
6^a
7^a

corpore. S. Bernard. d. serm. 11. in Cant. ait in anima
 tria ut ratione, voluntatem, memoria et hor-
 tria ipsa anima esse sentiunt omnia que ambulant
 in spiritu et I. de interiora domo anima est glia
 anima est voluntas, anima est Memoria, in tria anima
 sed una anima, et tres potestates. 8. si potestates disparent realiter
 tu potest potestates non: quod nisi separari ab anima
 et poni in lapide, ut quod aliquo vel ligno sed hor-
 um falsum quod non sed ad 1. quod negat. conseq. tametsi
 in subtilia creatura ita sit limitata ut non pro-
 ducat immediati omnia accidentia sua, tamen non est
 ita limitata, ut nullam penitus producat, colligimus
 a. ad posteriori quam nam sunt, et est magna dispa-
 ritas inter potestates operationes, potestates. n. anima semper
 ipsa comitari debent, et pertinent ad ipsorum comple-
 mentum in actu primo, operationes a. nec debent semper
 comitari, nec pertinent ad complementum anima, propterea
 est inductione aliarum rerum, quod operationes non im-
 mediate proveniunt a subtilia, licet proveniant in
 qua in conaturali statu perpetuo aliquando ad se re-
 vertit, nec probabiliter ratio dari potest cur in elementis
 sit ut quod motus sursum et deorsum (sicut et ipsa potentia
 motiva) non proveniant immediati a substantia
 quemadmodum ab eadem sunt prima qualitates nisi
 dicamus esse aliqua limitatione substantia. Ad 2.
 negat conseq. pati non. licet aliqua imperfectione agere
 a perfectionem, unde licet substantia materia possit imme-
 diate pati, non tamen illico et potest substantia fieri
 immediati agere, imo nec materia immediati omnes
 formas recipit, sed mediante quantitate, quod est pro-
 pium subiectum actus, ut absolute in materia.

Solutio ob-
 iectionis 1.^a

Solutio 2.^a

Solutio 3.^a

Ad 3.^m de quod sunt accidentales non tamen ad esse, sed est

Quomodo p^oa a^oia distingua, 57

ad operari immediate ordinatur, et sunt accidentia
propina, et sine principii forma a. subtilia,
t^o remotu et radicale, ut alibi e applicatu. Ad
4° h^o a. Ita comode oia saluari posse, quod suffi solutio 7^a
cienter est, ex probatione data Conclusionis. Ad
5° h^o in di Vegetativa, et Sensitiva, esse de sp^oa solutio 1^a
aia planta et bruti n^o igitur subtiler, sed radica,
liber, i. n. fia subtiliter principii radicale. Ad 6° di solutio 6^a
Ailem uelle, quod oculu^o ultimate perficiatur per
uisu, et in propina ad uideru^o p^oa constituatur
sicut aiat constituitur p^o aia, quod u. noia confu
dat prorenit ex defectu propinoru uocabulo i^o
aut ob magna similitudine, quod habet p^oa u^o aia,
n^o a. inde cogitur realy, istaru^o reru^o identitay
Ad 7° putant alig sanctos II sol^o uoluisse tu, solutio 7^a
aia p^oa, n^o esse tres subtilis realiter ab aia disti
tas, n^o a. negasse esse saltam realiter diversa
accidentia, alio aiat n^o accepisse ipsos tres p^oa
formaliter, sed radicaliter et causaliter, pro for
te fiat, unde quidam p^oa, sed sane citata uerba
aigru oio uir eiq^o modi ex positioy, admittare
unde sanctis illis patribus contrariu^o forte san
tiantibus opponi possent alia auctoritates san
ctoru^o Hierony^o et Augustini ut supra retulim.
Ad 8° h^o fieri p^o ex eo, quod realiter distinguo solutio
tur p^oa ab aia n^o sequit separationes, partes. n. 8^a
continui realiter inbet se distinguuntur, et tri
ne per absolute^o s^o p^o potentia^o p^o o^o oio se
parari cu^o sequeret infinitu^o acta. 2° m^o arguet^o
to proposito uno p^ont considerari, uidelicet separa
p^oa, et positio in lapide. Quatu^o ad quinu^o putat
Caut. 1^a p. q. 54. a. 4 impossibile esse separationem

Tract VII Part I Sect II

quia pota habent in mediata et istem quando con
 nexione, ac dependentia in aia qua dicitur supple
 re no queat, itemo, quia sequeretur alios animam
 simul esse intellectiva, et in intellectiva, ut n. sepa
 rato ee. Illu adhuc in rationali sit erit pariter in
 intellectiva, et ea pota intellectus amplius n. habeat
 n. erit, sed contraria opinio probabilior ut ut aia
 censet Suar. 1. 2. de aia . . . si loquamur sal
 tem de potentij, qua realiter distinguitur a sua
 forma, passionis. n. qua facte sunt pota quada si n.
 differunt realiter ab essentia (ut sunt passiones
 talis) n. possunt separatim existere, itaqz si
 modi sent conjuncto a. pibe sententia quia pota, se
 paratas existere n. magis repugnaret ut, quakua
 fibate m. q. a. passio n. ab illa inmediate di
 manans posse existere sine aia, quod tñ fit in n.
 teris facta eukhia deuse licet ad existitatem rei
 naturaliter semp sequatur. Passiones et proprie
 tates emanatione, p. tñ dicit suspendere sicut
 suspendit emanatione substantia a n. a in huma
 nitate Christi n. habente propria substantiam
 et tñ eimodi entitas, multo maiori conexione
 habeat in aia qua pota, et aia, quippe in illa
 sit modus substantialis essentia pota. n. sicut tñ acci
 dentia, ad rationes accidenti ut, ad priore q. de pota
 n. habere istem conexione in aia, ad pota n.
 re vero separata pota illina posse adhuc esse aia
 intellectiva radicaliter n. formaliter, sed posita
 tñ eimodi separatione aia erit in statu vio
 lento, si nihil ei divinitus supradatur, et absqz
 emanatione alterius pota conservetur e. n. ipsi
 ablatu aliquo debito ab agente extrinseco ipsa
 contrahente, n. n. aliam potam emanatione.

Quomodo pōa aīa dīstīng 59

provinceret nisi impediretur. Quare hoc loco ut videtur
ipse pōa ita ab aīa separata in statu violento
maneat? negat Casot 1^a p. q. 83. eo quo
una quaq; creatura habeat pōam obedientialem
respectu D^ei, adeoq; nō patiatur violentia, ut nō
sit contra naturā? inclinatio nō, sed sic nulli
creatura posset a D^eo violentia inferri, quod tū
cōtra rejicitur, si m. lapis u. g. sursum a D^eo pro-
iciatur, q; neget motu illud esse violentū? ut non
minus sit contra inclinationem naturāli gravi-
tatis, quā si lapis ab homine moveatur? Obiectū
tūc itaq; pōa nō tollit violentia? sicuti nec tollit
inclinatio et resistentia naturāli? alij ppa nō
putant pōam separatam esse in statu violento
ga violentū, sicut illud quod ē contra actualē
vel formale inclinationē, nō a. contra solū
passivū, volūte, in hac rellia? actualē, nec esse
chūc nec formaliter procedere a naturā accidentis,
sed solū passivā a principio passivo apto eadē
recipere, vel ga inclinatio naturāli ad actualē
inherentia compensatur modo aliquo perfectivū,
q a D^eo tribuitur, quo eadē multo perfectivū
impleatur et terminatur accidentis, quā per
inherentia, sic exemplū afferunt de humanitate
Christi, quā licet propria substantiā careat,
ga tūc subsistit substantiā verbi infinita per
tam magis satisfatur, quā per propria, itaq;
requiritur isti ad rationem violenti, ut res prius
atque debito, et id ē quod fit naturāli prout ab
nō suppleatur p aliqd alioius Ordinis, alij vō sub
opostimant de accidentis separatū a subto esse in

Naturae violentae, sed abstrahendo a quaestionibus
 metaphysicis utrum videlicet deperit modus ille
 persistens superadditus, utrum efficienter procedat
 a natura substantiali subsistentia, et a natura
 accidentali actuali inhaerentia, utrum esse quaestio
 de nomine, si n. violentum sit quod sit contra qua-
 cumque inclinationes sine principij activi, sine for-
 mali, sine materiali, et passivi, adeoque sit a principij
 extrinsecos, pro nihil conferentia, ut statum pro-
 tectionum separatarum violentum, quod magis et
 consequitur, si dicatur inhaerentia effectus pro-
 cedere a natura accidentali, nec compensari altiori
 illo modo persistens, si a. violentum sit, quod
 est contra impetum intrinsecum, seu vim agentis,
 tum si inhaerentia non efficienter sit ab ipsis potentibus
 vel certe altiori modo respiciatur non esse statum
 violentum, quia separatiim existant. Quod tum ad seculum
 quod erat de positione sine separata in alio sub-
 jecto. q. in lapide. vult sub. implicare contradic-
 tionem et inde probat, quia impossibile est formaliter
 alicui subiecto, vel si tum tribuere effectum formalem,
 sed illud non potest tribuere effectum formalem lapidi quod
 n. n. potest lapides facere formaliter intellectuum
 aut formaliter potentiam alicuius intellectus, cum
 eiusmodi effectus ipsi profus repugnet, sed non affert
 hic implicatio, et non eo ipso quod aliqua forma recipit
 in aliquo subiecto conferat illi omnes effectus formalem,
 seu denominationes quae potest conferre alteri, quem
 plus late de gratia, qua creatura quod rationalis
 facit acceptam et gratam deo non potest esse liquidum, si
 non eo potatur, item de unione hypostatica, qua

In quo subto sint poæ **Aix** 65

Christum (sicut et quodcuq; alius hoies si naa erit
 asu veretur) constituit factu, iustu, et ut
 est homo filius naale dicit, quod si n' fieret si p,
 sona aliqua divina hypotheticè asu veretur naam
 leony, vult igitur in nro casu lapis, aut lignum
 habere intellectum n' h' in collectiuu' aut intelligere,
 vel habere poa' asina' n' h' videns, s' utru' a. poa'
 quacuq; sic separata pot' eluere suu' actio' pa.
 habet ex is, que infra dicitur.

SECTIO V^a

In quo subiecto sint poæ
 animæ, et unde effectiu e
 procedant?

Queritur 1° quod sit subiectu' potentiarum
 anima in quo inharant. 2° quo na' efficiant sensus rationis
 et proveniant, adeoq; hic agitur de. caa' maali
 et effectrice, constat. n. quod aia' sic finalis poa'na'
 et quod formalis asu n' possit, sunt a. ipse aliquot
 poa' forma informatas animæ.

Conclusio Potentia spiritalis, ut plures, s'na' spiritus
 voluntas, subiectatur in aia' rationali, poa' a. manali maales
 terialis, ut visus, auditus, subiectatur in corpore "corpore sub"
 media' quantitate, n' in toto composito, ut alig' volu
 erant, conclusio hac oiy patere pot' sufficienter
 ex is que alibi dicta sunt de subiecto accidentiu'
 quod spiritalia sic soli forme, maalia a. naa
 et quantitati inherant s' ita'

Notatio I in poa' maaly h'c ema
 nare ab aia, et principiu' emanationis idem
 "ab aia' emanare"
 "de toto su' p'p'io"

esse subiectus effectus, id est hoc de toto sup-
posito quod in emanatione, id est sic causa efficiens
et materialis, tametsi in alia intentione parte in effi-
ciat, in alia a. recipiat, unde sicut agens operum
sua de agere ab actione quod non existit in ipso, ita
anima de videns ab actione quod non habet sed organo
corporis inexistit compositum in contrarium dicitur
videns ab actione quod alicui saltem parti inhaeret.

Post tractu
anesthe destrui
et per medice

Ex his a. consequitur destructo vivente destrui
et intractu, proa materialis et organicas, licet
contrarius sentiant qui proa ab anima valider non
distinguant, sed quod modo facta organica erant,
si absque organo existere possint. Destrui a. fit eo
eo quod pendunt a subiecto corpore, et ab efficiente
anima, ita ut utrumque principium conveniat
possit, in resurrectione in reprodacenta
solvit nec actus materialis in toto composito imme-
diatim infans licet Aristoteles multum in locis affirmet
huiusmodi actus nec esse corporis nec anima, sed
totius consistens, id est non habet effectivum, non
subiectivum, immediatim igitur inhaerent in potentia,
et hoc mediante in quantitate, et materia.

Notatio

Potentias non esse omnes in
vibus animatis erudit gradus et ordinis, quod
omnes sensus in quolibet animali recte docet in
a. Gaudinuz l. 3. de anima t. 63, quia frustra
essent, nec apparent organa debita ut facile
constare. sic de cochleis, et similibus. non possunt
esse organica sicut habita salva vita
degerdi ut docet idem Gaudinuz l. 2. t. 173.
et Aristoteles, quia sic organum ita destrui ut non sit

non omnes sensus
sunt in quolibet
animali

sed organica
sunt habita
salva vita
per se.

In quo subiecto sint pōa 63

amplius apta subiecto pōa, unde q̄ si vere cavi,
 aut veri sunt, vere auferunt pōam uisua, uel
 auditiua, quibus a. tm̄ aptentur in locali pōli
 cula, quā dicitur uisus uideri q̄eant, uel qui
 ob humoris forte deflantes audit n̄ sūt, quibus
 tm̄ uisus dicitur audire n̄ sunt vere cavi, uel
 surdi. Quare a. hic uera potentia sint in omnibus
 partibus animatis sicut aia. an. tm̄ in aliquibus? *an. pōa in
 partibus animatis sicut aia. an. tm̄ in aliquibus? R. aia in partibus
 pōas mōales et organicas n̄ esse nisi in illo organo organico
 in quo possunt operari, nā alibi frustra essent, et q̄ n̄ in illo
 pōa gustandi fueret in pedibus? uel pōa uidentis
 in auribus? quare et in supplem. S. Th. q. 32. a. 5.*

ad 1. recte dicitur corpus aq̄ui n̄ esse totū in
 augendū aptamā unitione quod a. n̄ in toto sint oēs
 pōa, sed in certis organis. Consentit grand. digest.
 et tamen si pōas tm̄ formaliter differunt ab
 aia ex distinctione sibi n̄ factur quod ubiq̄ sit
 pōa ubi est aia uti uult sub. immōdali a. *immōdali pōa
 pōa ut sūt, sunt ubiq̄, cū aia, cū n̄ pendent
 a certo organo, et ex aia, quae indiuisibilis est,
 talia pōprietates inherentes immanet, sed
 uidetur contra. hanc et pōa procedere quod paulo
 ante allatus est, uidelicet sic frustra fore pōa
 ubiq̄, cū n̄ ubiq̄ operatur, et quā et credit pōam
 intelligere? nihilominus tm̄ credibile redditur
 proposita sententia ex eā et doctrinā quae est de
 corpore in duobus locis constituto, illud. n. ubiq̄
 habet eadē accidentia ab extrinseco provenien
 tia, quae a loco n̄ pendent, illud a. inuenit ab
 intrinseco, et a. loco n̄ pendet, q̄ ubiq̄ aia
 consequitur, sed pōa mōales pendent a loco saltem*

mediate, quia pendet a certo organo, quod nō
 abiniū ab aia, sed tm̄ in certo quodā loco, effert
 igitur fructuā pōā immāalē, si aliā rāō illarū
 presentia nō exigeret et ibi ubi nō est op'atur, exigit
 autem q̄.

poa effective
 profleunt a
 aia emanant
 hōm̄.
 pbi

Conclusio 2. Poa effective profleunt
 causatur a subto cui est propriū, sed poa sunt
 accidentia propria aia, quas n. aliq. proprietates
 habet; deinde forma impletiores efficiūt suā pro-
 prietas ut aqua frigū, cui illud amissū restau-
 rat generante p̄dicta destructo q̄ est aia p̄fectior
 habebit vim efficiendi suās passiones, praterquam
 quod et dicitur ab ea aia q̄e triplicē aia passionū,
 māle, finale, et efficiētē, nec v̄fert quod aqua
 amissū frīgū reficere possit, aia a. poam amissā
 nō potest (q̄ n. cecus seipsum illuminet?) quia
 disparitas quada est quod ad producendū frīgū
 nō prerequisite certa dispositio māle, sicuti
 prerequisite q̄ productioem poa māle de-
 bet n. esse organū certo modo dispositū, quod q̄dem
 nō in p̄tate aia, nō igitur naturaliter tolli potest
 impedimētū, puta destructio organi sicut natu-
 raliter tolli p̄t impedimētū aqua modo eam
 ab igne remoueat; quod si oculus denerit, ite-
 ru repararetur modo aia in illo per emanatiō-
 nē iterū produceret aliā numero poā uideādi.

Emanatio per
 qua profleunt
 poa ab aia
 hōm̄ a. p̄fectior
 modaliter disti-
 nta a pōis.

Notatio I Emanatio illa per qua pro-
 ceunt ab aia poa est uera actio modaliter
 distincta a potentia, imo esteductio ex poa subti-
 sine aia, sine corporis prout uidebitur pōā

Unde procedant potentia 63

vel sunt spirituales, vel naturales, tametsi n' sit mutatio proprie dicta, aia n. n' praesupponitur existens sub privatione, sed ipso instanti sua ori gine possit illas (plerasq; saltem si n' omnes ob defectu' forte dispositionu' in quibusda' organis ut in oculis cataractam) statim produci sicuti sol' creationis sue instanti nullo lamen' probat, cui a. si' non prius vivere, ut ille gend' de vita vegeta, tunc ante aia rationali aduentu'. Porro cu' dicitu' n' sit aliud quod actualis dependentia effectus ab Agente, et productio aia ac emanatio proprietatum ab aia sine plene dependentia realiter distincte ab agente (neg. n. duae reales entitates quaru' una nec sit modus nec pars alterius ponit' depende re ab agente eade' dependentia distinguer' tur et realiter haec actiones. Tu' de quod dicitur fieri, hoc consequentia ad fieri n' est accipienda' quasi semp det immediato inflatu, sed mediato, vel immedi ato, unde productione' p'ca generanti tanqua' ca'ca remota ascribi n' repugnat.

Notatio Anima in productione potius ^{in pro} actione po
n' est sui instrumentu' generantis, ut uale sub. ^{tantiaru' on}
sed e' ca'ca principalis ^{ca'} fit multo nobilior ^{ca'ca} p'cipalis
pot' nec appareat ratio cur illi negetur sufficiens
usq; ad eas producendas. Quare ut cu' p'ca ema
nent aliquo ordine ita ut essentia sit immedia
ta ca'ca prima cognitionis, habet autem secunda' p'ca n' ordi
et fit deinceps, n' aut in Logica dicitur de In ^{re aliquo}
collectio, admiratio, ^{comparant} ^{in na}
q. 3. Rub. et alijs omnia immediate ab aia ^{siue ab aia}

Tract VIII Part I. Sect VI
 proficisci, abstractendo ab ordine perfectionis,
 quo spirituales perfectiones sunt sensitivae, et haec
 vegetativae pro logica tunc una alterius causa dicitur,
 quia unus actus praesupponitur ad actus alterius
 ut quod ex illatione rous effectus nascitur ad mi-
 rabile & Physice a. loquendo potius ille et admi-
 randi eadem est, una igitur alterius causa esse
 potest, ut causa et effectus debeant se distingui.

SECTIO VI^a Quomodo specificentur pot^a et Actus Vitales ?

Sunt hic duae solennes apud Philosophos quaestiones de spe-
 cificatione, videlicet potentiarum alicuius, itemque actuum
 ad quas duabus, itidem conclusionibus respondetur,
 additisque quibusdam de productione rerum eandem sit

loci alicuius
 specificati per respectum
 ad actus et obiecta
 pot^a
 pot^a
 pot^a

Conclusio I. Pot^a alicuius non intrinsece specifi-
 cari per respectum ad actus et obiecta, ita S. Th. 1. 2. q. 1.
 q. 47. a. 3. et alij permulti, quibus quod dicitur t. 33.
 dicit pot^a vegetativas non posse definiti nisi per actus,
 et obiecta, aliam quod pot^a sunt instrumenta animae,
 quae naturaliter ordinata ad tales actus circa talia ob-
 iecta quod pro diversitate et actuum et obiectorum di-
 versitate sunt pot^a, sic enim et videmus diversa artis al-
 cuius instrumenta esse, quae ad diversos actus des-
 serviunt, ut scilicet, securis, non proterquam quod
 ordi ad proprium finem, ad quem res naturae suae or-
 dinatur, sicut ad effectum eius

Actus et obiecta
 sunt definiti
 postquam

Notatio I. Haec sententia non debet intelligi
 quasi velit actus et obiecta ipsa esse de specie pot^a

Quomodo p[ro]p[ri]a specificentur, 67

ult. n. t[er]m[in]i e[ss]e habitudine et respectu
 ad actus et certa obiecta, unde diximus in conclusio[n]e
 intrinsece specificari p[ro]p[ri]as p[er] respectu[m], tanetsi enim
 p[ro]p[ri]e sint qualitates absolute ad secunda[m] speciem
 in categoria qualitat[is] p[er]tinentes, nihilominus si
 in adu[m] respectu[m] translatenda[m] ad actus et ob[ie]c[t]a.
 Adhuc p[ro]p[ri]a s. dicit. p[ro]p[ri]a alia e[ss]e actiuam t[er]m[in]i, p[ro]p[ri]a alia deti-
 g[er]it est nutritiua generatiua. in alia final[is] et ra alia p[ro]p[ri]a.
 p[ro]p[ri]a cuius actionem p[ro]cedit aliqua p[ro]p[ri]a,
 sed perfectiua n[on] corruptiua, puta p[ro]p[ri]a p[er]fectio[n]is
 circum, quales sunt p[ro]p[ri]a cognoscitiua, utraq[ue] la.
 respiciat actus et obiectum, sed dicens t[er]m[in]i modo,
 p[ro]p[ri]a n[on] t[er]m[in]i actiuas respicere obiectu[m] et fine[m], vel
 fine[m] per eas p[ro]ductu[m], vel ut ma[tr]ia[m] vita[m] qua[m]
 quomodo alimentu[m] dicimus e[ss]e obiectu[m] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 ha, p[ro]p[ri]a vero p[ro]p[ri]as respicere obiectu[m] p[er] modu[m]
 p[ro]p[ri]a motu[m].

Notatio De specificatione p[ro]p[ri]arum p[er] quodam p[ro]p[ri]a
 qui existunt in scoto in 2. dist. 16. quoniam est cognoscitiua
 a posteriori cognoscere solentur, unitatem et di[st]inctio[n]em
 distinctionem specificam per actus et obiecta n[on] t[er]m[in]i p[ro]p[ri]a
 ab his extrinsecis proprie specificari, sed a diffe[rent]iis
 rebus suis intrinsecis, q[ui]a sunt entitates abso-
 lute q[ui]a et habent differentia[m] esse[m] absolute[m], neq[ue] p[ro]bat q[ui]
 nec ordinari ad ob[ie]c[t]a vel actus distinguuntur
 2. q[ui]a sunt specie distincta p[ro]p[ri]a q[ui] t[er]m[in]i habent actus
 et obiecta eiusda[m] speciei ut p[ro]p[ri]a uirgine[m] hominis
 et brati, qua p[ro]ficiuntur a specie diversis
 animabus, et animalibus. 3. q[ui]a eade[m] p[ro]p[ri]a habet
 fore actus et obiecta formata specie diversa
 in eode[m] n[on] illa p[ro]p[ri]a e[ss]e actus scientia, opinionis

68 Tract VII Part I Sect VI

4° fidei. 4° quia actus sunt posteriori potentij
 igitur pnt ab ipsis specificari. Sed ad 1° dicitur
 ad 2^{am} ad 3^{am} ad 4^{am} ad 5^{am} ad 6^{am} ad 7^{am} ad 8^{am} ad 9^{am} ad 10^{am} ad 11^{am} ad 12^{am} ad 13^{am} ad 14^{am} ad 15^{am} ad 16^{am} ad 17^{am} ad 18^{am} ad 19^{am} ad 20^{am} ad 21^{am} ad 22^{am} ad 23^{am} ad 24^{am} ad 25^{am} ad 26^{am} ad 27^{am} ad 28^{am} ad 29^{am} ad 30^{am} ad 31^{am} ad 32^{am} ad 33^{am} ad 34^{am} ad 35^{am} ad 36^{am} ad 37^{am} ad 38^{am} ad 39^{am} ad 40^{am} ad 41^{am} ad 42^{am} ad 43^{am} ad 44^{am} ad 45^{am} ad 46^{am} ad 47^{am} ad 48^{am} ad 49^{am} ad 50^{am} ad 51^{am} ad 52^{am} ad 53^{am} ad 54^{am} ad 55^{am} ad 56^{am} ad 57^{am} ad 58^{am} ad 59^{am} ad 60^{am} ad 61^{am} ad 62^{am} ad 63^{am} ad 64^{am} ad 65^{am} ad 66^{am} ad 67^{am} ad 68^{am} ad 69^{am} ad 70^{am} ad 71^{am} ad 72^{am} ad 73^{am} ad 74^{am} ad 75^{am} ad 76^{am} ad 77^{am} ad 78^{am} ad 79^{am} ad 80^{am} ad 81^{am} ad 82^{am} ad 83^{am} ad 84^{am} ad 85^{am} ad 86^{am} ad 87^{am} ad 88^{am} ad 89^{am} ad 90^{am} ad 91^{am} ad 92^{am} ad 93^{am} ad 94^{am} ad 95^{am} ad 96^{am} ad 97^{am} ad 98^{am} ad 99^{am} ad 100^{am}

Quomodo pota specificet 69

potas ab actibus et obiectis n̄ debet intelligi, quod in ea
 dei specie conveniri debeant Entitas pota actus, et
 obiecti, n̄ color v. g. est in predicamento Qualitatis
 rationabilis qualitas, pota a. visiva n̄ est, sed ad eius
 genus pertinet, licet vero potentia ex suo genere n̄
 possit ut actus vel obiecta, a quibus specificatur pota
 stant actus vel est ut sint possibilis, cu' intellectus
 sapienter de eis possibilibus agat in specie tñ pota
 n̄ ad exercitum actus vident obiectum n̄ solum possi-
 bile, sed et actu existens, n̄ in se, vel in sua specie
 mo enim cibo tñ possibili nutritur, nemo sonu percipit
 qui n̄ quid sit, neq. species sui intentionalem religit.
 ad 4. dicitur actus esse posterior potentis in genere
 esse efficientis, n̄ d. in genere esse finalis

Notatio 3

Notandum sit obiectum adaequatum alicuius potentiae. *Obiectum adaequatum*
 brevisiter dici potest estimandum videri ex generalissimam pota affi-
 ratione, quam attingit aliqua pota in suo obiecto, ita videtur ubi ex
 ut una ad illa pota spectant, quae cu'q. sub illa ratione generalissima
 continentur, haec a generalissima ratione deprehendi pota. *Notatio*
 fit ex imperfectissimo actu, quae elicit pota, observat
 n. qui nam pota male applicata, aut valde distant
 participat, et illud quod sentientur esse sine dubio ratio
 adaequans, et specificans potam, exempl. ratio videtur ali
 quid in magna distantia, neq. tamen cognoscere
 potest utrum sit caeruleus an albus, percipit tamen
 colorem, ita audio alicubi sonu percipiari, nescio
 tamen an sit ex terrae motu, an ex tonitruo. n̄ et
 tamen sonu percipio; itaq. ultra colorem potentia
 visiva non tendit, neq. ultra sonu pota auditiva,
 unde coloris latè sumpti ratio coris erit, et adaequatus
 visui obiectum, et ratio soni auditui. Ex tali datam

ad gen

ratio generalissima
potas quae attingit pota.

exemplum

Tract vii Part 1 Sect vi

obiecto ad aequato sic deprehenso facile et maestiga
 tur quisnam sic actus ad aequatus, si videlicet ab
 oibus actibus abstrahamus eam rationem actus versa
 tis circa generalissimum obiectum, sic actus ad aequatus
 proa uisus est uisus coloris et color est, et actus
 ad aequatus imaginationis est perceptio tactus sensi
 bilis, ut sensibiles est; interim actus non eodem modo
 spectatur ab obiectis, quo specificatus proa, nam id, quod
 est obiectum formale, et ad aequatum actus e: q. albus
 nigrus est ad aequatum, et materiale proa uisus
 proa n. plana includit, quod actus. Nam hic etiam
 aduentus quo sapiens et perfectior proa ad plana se
 semper obiecta extendat, quod inferior et imperfectior
 sic n. uisus tm. coloris, auditus tm. sonus, phantasia
 a. n. modo ueris, sed et cetera oia obiecta sensibi
 lia percipit, quare obiectum ad aequatum proa uisus
 uisus sit esse ad aequatum superioris. Porro de pro
 ductione quidem notandum constare et ex supradictis,
 de productione a. actus dicamus nonnulla iam infra

Hic actus uitalis
 specificatus ab
 obiecto sit.

Conclusio Actus uitalis non specificari
 ab obiecti forma, proa explicatione sit

Notatio 1 Conuentione Philosophi actus n
 perinde specificari ab obiectis, atq. proa solent, nam
 per se actus uisus albi n. q. distinguunt specie a uisione ni
 gri, et alioquin omnes singularem proa actus
 forent eiusdem speciei infima sicut ipsa proa est,
 quod de actibus tm. Notis dici n. sit; et a. hic sermo
 est de specificatione morali actus, sed de Physica mo
 rali n. definitur a speciali quadam honestate, et
 conuenientia uel a speciali deformatate, et discre
 renientia cu. dictamine recte rationis, unde q. sunt
 diuersi speciei speciei Physica actus sunt nihilominus
 moraliter esse eiusdem speciei, et contra, exempl. gra

Actus n. p. m.
 ab obiecto p. m.
 f. d. q. p. m.

Quomodo p[ro]p[ter] specificentur, 71

appetitum inordinatum auri, et appetitum inordinatum
argentum habent eandem speciem malitiam videlicet aca-
ritiam, physice t[ame]n in specie divergant. Ita quod h[ic]
videndum est ab obiecti forma diversimode specificari, ab alia t[ame]n
actus, alij n[on] dant forma obiecto, alij a se eodem actu, diversimode
p[ro]p[ter] forma actus q[ui] dant forma ob[ie]cto, ut nutritio
specificatur ab illa obiecti forma qua per actum
acquirunt, n[on] quod prius habuit; nutritio n[on] h[ab]et
quasi sic e[st] generis a: q[ui] et caliditas, et p[ro]p[ter] q[ui] et
nitiditas n[on] est e[st] e[st] speciei licet obiectorum fia
diferant, itaq[ue] contra nutritio h[ab]et et caliditas, qua
sic eo eodem cibo est, diversa speciei licet forma con-
veniant, actus vero, qui accipiunt forma ab obiecto,
vel illa imitando ut sunt actus p[ro]p[ter] cognosco
suarum, vel in illa inordinando, ut faciunt actus
appetitus specificatur ab ipsa forma, qua in se
habet obiectum, ut visio q[ui] albedine, nigredine, fla-
veridine n[on] in illa t[ame]n n[on] sufficit forma obiecti, sed
requiritur et ratio formalis sub qua, n[on] circa id
ob[ie]ctum formale, quod versari p[otes]t actus speciei
divergentes p[ro]p[ter] opinionem et scientiam n[on]. Cur
vero actus aliter specificatur, qua p[ro]p[ter] rationem
esse a[li]am quo p[ro]p[ter] d[omi]n[us] e[st] a quocumq[ue] suo actu
actu, et quod accipiunt ab obiectis sua speciem
mediante actibus, actus a. immediate respiciat
sua obiecta, quemadmodum igitur ab eodem a: q[ui] lumen
procedant diversa specie actionis a quibusda[m] ut ca-
lidas, et applicatio p[ro]p[ter] diversitate terminorum,
ita et ab una specie p[ro]p[ter] vitali procedere p[otes]t
actus diversi p[ro]p[ter] diversitate specificam obiectorum,
unde nullo magis specie divergant actus, q[ui] sunt
a diversis essentialiter potentis, ut intellectus, visio,

Ab alia t[ame]n
diversimode
specificatur
actus.

Actus aliter
specificatur
qua p[ro]p[ter] co-
gnosco
a quibusda[m] p[ro]p[ter]
actus d.

Actus vitales
in diversis
numero sunt
partes

Auditio. Ceteri actus vitales in diversis nu-
mero subiectis, seu potentis inhaerentes realiter
et differunt non tantum numero intellectus Petri non
est intellectus Pauli, cuius idem numero accidentis natu-
raliter in diversis subiectis esse non possit, idem sen-
tiendum est si actus diversis et interrupto tempore
circa idem obiectum eliciantur, agens enim naturale potest
semel ab uno effectu producendo cessare, eundem
reproducere non potest, alias a tempore non interrupto
poterit unus numero actus continuari, et con-
servari ad longum et spatium a potentia vitali, ut si
continuo per horam aliquam aspiciat, aut velim
videntur hic aliqui actus vitales tam potentia cognos-
citur, quae appetitivae habere divisibilitatem
et extensivam: quae solis materialibus convenit et
intensivam (quae convenit et inorganicis) et obiecti-
viam sive in representando, sive in obiectum aliquod
divisibile proportionaliter quod continuo crescat vel
decreseat non erit necesse, ut quoties aliqua pars ac-
cedit vel perit toties et novi actus a potentia vel
appetitiva vel visiva eliciantur, sed prius elici-
ti ita continuantur, ut instar obiecti crescant
et decrescant quoad divisibilitatem obiectivam.

Actus vitales
in diversitate
potest fieri

Notatio 2. De productione actuum vitalium
advertendum est immediate ipsos produci a potentia
absque ulla immediata influxu anima, cuius in alijs
quoque actionibus et effectibus non requiritur concursus
immediatus ipsius substantiae ut iam alibi diximus
interim a licet anima immediate non influat
sed per potentiam suam instrumenta divini nihilominus
poterit etiam principaliter, sed et ipsa potentia

Quomodo pōa Specificetur 73

erunt aliqua causa principalis, si effectus perfectior
causis nō cedant, si nō operantur nō erunt ut sic in
nutritio, ubi effectus d' aliquid substantiale pōa
vero est aliquid accidentale. In Sed difficultas
est utrum actus vitales produci possint a solo dōo. An actus ut
pro decisione et declaratione advenire potes. solo dōo. solo
in actu vitali spectari posse vel ipsam entitatem
seu substantia actus, vel eiusdem vitalitatem, quā
in esse denominatio extrinseca a principio vitali
ut visus ipsi viventi in quo recipitur actio, sicut
liberitas actus e denominatio ab agentis indifferentiā,
in hanc a. denominationes vitalitatis in sensu com.
posito nō pnt actus vitales creati procedere a
solo dōo, hoc ipso. n. nō essent vitales, unde ultroq
proceditur ad entitatem actus, et in hac ipsa
consideratur, vel actio, quā fit, vel trius, qui
fit ut e verbu' mentis u: q. actio q procedit
ab aia nō pnt a solo dōo fieri, dicit n. eslem or
dine, et respectu ad suū agens q. mutato
agente adaequato vno mutatur ille respectus,
solum igitur questio est an illa qualitas, q est
trius actus vitalis possit a solo dōo p aliam
actionem pāri? ad hanc questionem q trius actio
nis vitalis exempli gra verbu' mentis pnt a solo
dōo produci tam extra pōam vitales, aut aia,
quam intra, talis. n. trius nō est modus rei, sed
aliqua entitas absoluta rez, apparet contradictio,
ut per reliqua e dependentiā aia efficientis pōnt
suppleri a dōo, quod si a. pnt producere dōo hunc

An actus ut
solo dōo.
solo
pōnt?

74 Tract VII Part II Sect I

modi entitatem extra p^oas, et aia^s, car. n^o
 et intra? cam. ad hoc plus n^o requiratur?
 imo sunt, qui putent de facto terminu^m visio
 nis beatificae in beatis absq^{ue} ullo physico influpa
 ipsius intellectus a solo d^oo produci, in quo tamen
 communiter a Theologis n^o recipiuntur. At vero
 si huius ita productus sit a solo d^oo aiat aliq^{ue}
 subiectu^m huius posse intelligens, aut videns, noⁿ ad hoc
 n^o et subiectu^m constitua^{tur} formaliter ilgen^s
 aut videns n^o pertinere ipsam actione^m, qua^m pro
 ducitur huius, sed esse effectus formale^m solius
 formeni, sicut murus formaliter fit albus per
 albedinem n^o per dealbatione^m, haec n^o per se
 ad hoc albus remaret, nihilominus t^u nomine in
 collectionis, aut visionis n^o solus huius, sed etiam
 actio ab intrinseco proveniens concipi solet, et
 significari, cu^mq^{ue} adeo intelligere aliquid dicim^{us},
 aut videre actione^m aliqua^m de rotam^{us}, quare
 lapis n^o q^{ui} in quo poneretur verbu^m martis in
 rigore n^o intelligeret, haberet t^u formalem no
 ticiam obiecti, et p^o huius esse quatio de noⁿe,
 veru^m talis imago dicenda fit vitalis, adeoq^{ue} vi
 taliter informans lapide^m, vel et intellectum
 si absq^{ue} concursu ipsius a solo d^oo illi collocatur,
 aliq^{ue} in. ad vitam formale^m requirunt ut proce
 dat a p^oipio vitali, quod huius n^o fieret, aliq^{ue} d^oi
 posse volunt vitales quatenus est talis forma, q^{ui}
 potat ex sua sua produci a potentia vitali.
 Ex his colligere huius posse d^oo et ponere t^um
 d^oi d^oi in voluntate, illa n^o entitas non habet

Quid sit Corp⁹ Vegetatiu⁹ ?
 nobilitas aliqua moralis nisi ea sit a voluntate li-
 bere operante unde quatenus est potestas tali Entitas
 nihil actus a se efficit, nisi tamen ideo voluntas dicatur
 esse. Unde, ut patet ex iis, quae paulo ante sunt expli-
 cata: teriq; potestas aliqua separata poterit elicare
 sua actionem non anima nisi immediate influit in
 ipsum actum, sicut ergo reliqua accidentia et potestas, etiam
 illa cuius sunt accidentia non existente primo prout
 esse effectus suos saltem supernaturaliter in genere
 causa vel principalis, vel instrumentalis prout fue-
 rit nobilitas effectus. Ita et potestas animalis; sed de
 re de nomine quare sit animalis actus sit a potestate separata
 ratione productus dicendus sit vitalis? si non denomi-
 natio desumenda tamen a principio radicali vitae
 sive a vita substantiali utiq; non erit actus vitalis,
 si a. sufficiat productus esse a potestate vitali, et ex
 ratione sua exigente esse dependere ab anima
 erit vitalis.

PARS II
De Corpore Vegetati

Inter species Corporis animati per loco occurrit
 Vegetatiuam, quod in hac p. ita tractabimus, ut
 eius nobilissimum potentiam explicemus, quae ex
 anima Vegetativa profluit, utley del ijs agit
 l. 2. de vita a 1. 33. usq; ad 51. et in ipso Jure
 preter

SECTIO I
Quid sit Corp⁹ Vegetatiuum.
et quanam eius potentia ?